

VAJAT ERP

DOK HOLIDEJ

skitnica donegan

BROJ 132

CENA 2 DINARA

**SVAKOG DRUGOG
ČETVRTKA**

**NAJLEPŠE
LJUBAVNE PRIČE**

**SVETSKI HIT
SVETSKI HIT**

ZLATNI

KUPIDON

Vilijam Mark:

**SKITNICA
DONEGAN**

Naslov originala:

TRAMP DONEGAN —

William Mark

Copyright by Martin Kelter

Verlag 1971.

SKITNICA DONEGAN

Bilo je kasno popodne kada su stigli u grad. Nad posivelim kućama i ulicama Tombstona lebdela je jara.

Vajat Erp, Dok Holidej i Luk Šort, zadržali su se u Harpersvilu, u stanici za zamenu konja, gde su se tokom prošle noći pojavila dva sivolika. Uprkos naporima, maršal nije uspeo da otkrije trag ovih razbojnika. Stari čuvar stanice je video jahače doduše samo u prolazu, pa ni njegov opis nije bio precizan, a nije znao ni u kom pravcu su nastavili put. Bez obzira na to, banda se očigledno kretala od Rio Grande del Norte sve do starog grada Tombstona. Zar je moguće da se veliki vođa sivolikih usudio da se ponovo vrati u najopasniji deo Arizone? Jahao je zemljom kao

sivi, nevidljivi fantom. Na svom putu je neverovatnom brzinom sakupljao nove ljude i stvarao nevolje. Njegov put je bio obeležen zločinima i krvlju.

Maršal je još u El Pasu osetio da se opasni zločinac uputio u Tombston.

Sada se veliki, praznjavi grad u svoj svojoj bedi pružao pred jahačima. Iz daleka je delovao kao džinovsko naselje, sagrađeno bez ikakvog reda ispred Plavih planina. Ostavljao je bezazlen utisak, pa ipak, bio je to veoma opasan, vreo grad.

Kada su prošli pored pilane i kovačnice i projahali pored prvih kuća glavne ulice Tombstona — ulice Alen, maršala je obuzeo onaj čudan, svojevrsan osećaj koji ga je obuzimao kad god bi ušao u ovaj

grad. To u svakom slučaju nije bio prijatan osećaj. Široka ulica bila je kao izumrla. To je uostalom i bilo tipično za Tombston da oživi tek predveče. Kraj trema „Berd Kejdž” pozorišta stajao je naslonjen poluodrastao mladić i žmirkavo odme-ravao jahače.

Koliko je star mogao biti taj momak? Najviše sedamnaest. Bio je plećat i dežmekast i nosio izblede-lu sivu košulju bez kragne, razdr-ljenu na grudima, žutu maramu, uzane pantalone i čizme sa visokim sarama. Koso nad desnim bedrom visio je opasač naćičkan mecima, a u futroli težak revolver kalibra 45.

Lice ovog mladića bilo je ružno, rošavo. Usta su mu bila tanka, brada snažna, nos tanak i povijen, a oči sive. Kosa je poćinjala da mu raste iznad samih obrva, tako da je štrćala ispod izoblićenog šešira. U desnom uglu usana mladić je drćao ugašeni opušak, dok su mu ruke bile u džepovima. Stajao je tako nemarno, gotovo izazivaćki naslonjen na stub.

Vajat samo prelete pogledom preko mladog ćoveka, a onda nastavi da posmatra ulicu.

Dok Holidej, koji je jahao desno od maršala, izgovori ono što je njegov prijatelj mislio:

— Ovde stoji podboćen ceo Tombston.

Kockar je dobro ocenio. Slika ovog mladića bila je u stvari odraz u ogledalu. Sve sumornosti i opasnosti ovog vrelog grada sazele su se u njoj.

Desno se nalazila jednospratna

šerifska kancelarija sagraćena od drveta, kao i najveći broj kuća u Tombstonu. Ispred kancelarije se nalazio širok nadstret trem sa velikim prozorom i vratima okrenutim prema glavnoj ulici. Kapija na dvorištu, koja se nalazila odmah uz zgradu, bila je uska i neugledna, kao uostalom i druge kapije u gradu.

Luk Šort kliznu iz sedla, otvori kapiju i propusti dvojicu prijatelja u dvorište. Kada je zatvorio kapiju, rekao je:

— Dobro došli kući!

— Tako sam zamišljao da će me doćekati đavo, kad me jednom bude primao u pakao — uzvрати kockar silazeći s konja.

U kancelariji se ništa nije izmenilo. Virdžil Erp, maršalov brat, je u odsustvu šerifa Luka Šorta preuzeo dućnost ćuvара zakona u gradu i ostao tu neko vreme. Mećutim, već odavno se ponovo vratio gore u Jutu.

Maršal baci pogled na pisaći sto, a onda priće prozoru koji je gledao na ulicu.

Dok Holidej je stajao na svom uobićajenom mestu, između prozora i vrata i pušio. Luk Šort je svojom dćinovskom prilikom ispunio okvir vrata koja vode u dvorište. Ulazeći, morao je ćak da se saginje, da ne bi udario glavom u ragastov. Pogledao je svoje prijatelje i zaključio:

— Sve je tiho i mirno, bar do sada.

— Uveren sam da će se to brzo izmeniti — rekao je kockar muklo.

— I ja sam takoće uveren — slo-

žio se Teksašanin. — Doista je neminovno da se nešto dogodi tamo gde se Vajat Erp i Dok Holidej pojavje.

— Nadajmo se da nije baš tako — promrsi maršal više za sebe.

Bio je umoran. Poslednjih nekoliko nedelja bile su veoma naporne, tako da je, uprkos svojoj velikoj snazi, bio iscrpljen. Morao je da se odmori nekoliko dana. Svakako se ni Džordžijanac nije bolje osećao. Neko vreme niko ništa nije govorio. Onda Vajat upita:

— Poznajete li onog momka ispred pozorišta, Luk?

Šort odmahnu glavom.

— Ne, nisam ga nikada ranije video. Sada, kada ste me podsetili na njega, smatram da je delovao na neki način neprijatno. Ni sam ne znam zbog čega.

— Prilično nas je čudno posmatrao — dodade Vajat.

— Tačno — potvrdio je Holidej.

Maršal se odvoji od velikog prozora i sede u stolicu do pisaćeg stola.

— Ne moramo lupati glavu takvim stvarima. Naravno, naš dolazak u grad nije ostao neprimićen. Mogu da se kladim da će za dva sata i poslednje pseto u Tombstonu znati da smo se vratili.

Kockar iznenađeno pogleda svog prijatelja.

— Kako? Zar je Tombston u međuvremenu postao tako veliki grad?

— Kako to mislite? — pitao je Teksašanin.

— Zbog toga što maršal veruje da će biti potrebna puna dva sata.

Dobročudni Teksašanin prsnu u smeh, uze iz džepa dugu „Virdžiniju” i stavi je među svoje krupne, bele zube. Kresnuo je palidrvce o tavanicu, što je delovalo gotovo smešno, jer mu je glava skoro dosegala do gore. Objasnio je:

— Onda je, znači, suviše da naručujemo sobe u hotelu Neli Kešmen.

— Potpuno suviše — složi se kockar.

Pri tom je Holidej mislio na svoju kuću, koju je posedovao ovde u gradu i u koju je retko navraćao. Vreme je da je ili proda, ili iznajmi.

Nije voleo da bilo šta poseduje, jer mu je to samo stvaralo teškoće. Šta je, uostalom, čoveku, koji je stalno krstarilo zapadom u sedlu, bila potrebna takva kuća u prašnjavom gradu Arizone? Nije hteo sebi da prizna da je u trenutku, kada je kupovao kuću, bio obuzet željom da negde konačno pusti korenje. Uostalom, zar je on, elegantni, gospodstveni čovek, koji je nekada preko, na istočnoj obali Država, imao uvedenu lekarsku praksu pripadao ovom divljem mračnom svetu?

Luk Šort, koji je bio naslonjen na prozor, pređe nadlanicom preko brade.

— Hej, moram da priznam da pas brže laje nego što sam mislio. Sam đavo zna kako je vest stigla već i do Grand hotela.

Holidej okrete glavu i upitno pogleda dugonju. Ovaj mu objasni:

— Vidim jednu zasenjujuće lepo mladu damu kako hita ulicom. Ta

dama ima veoma mnogo sličnosti sa našim prijateljem Holidejem.

Kockar se ne pomače s mesta. Tek kada se laki korak mlade žene čuo na tremu, okrenuo je glavu.

Džudi Holidej je doista bila — veoma mlada — prava lepotica. Njene svetloplave oči, uokvirene tamnim trepavicama, podsećale su na oči Doka Holideja. Uzano, lepo oblikovano lice bilo je uokvireno tamnom kosom. Držala se uspravljeno na način tipičan i za njenog brata. Stala je na vrata i bacila pogled po kancelariji.

— Džone!

Potrčala je prema bratu, zagrlila ga i prislonila svoje pomalo blede lice na njegov obraz.

— Džone, konačno si se vratio!

Na kockaru se nije moglo primećivati da li mu ovaj izliv sestrinske nežnosti prija ili ne. U svakom slučaju oslobodio se njenog zagrljaja veoma blago i ćutke je posmatrao.

— Kako si, Džone. Molim te, reci mi da si dobro!

Oko kockarevih usana zaigrao je osmeh. Pogledao je prema Vajatu i rekao:

— Vidite, maršale, već se saznalo.

Čovek iz Misurija je ustao i pozdravio sestru svog prijatelja veoma srdačno.

Sa prozora se čula primedba:

— Šta je sad? Ovo se pretvara u pravi pohod lepotica!

Teksašanin je, smeškajući se, gledao prema ulazu u hotel gde se pojavila još jedna žena.

Bila je malo starija od Džudi

Holidej i ostavljala sasvim drugačiji utisak. Njeno lepo, napudersano lice bilo je uokvireno plamenom ričom kosom, dok su joj oči bile boja smaragda. Laura Higin, kockarka!

Nije ušla u kancelariju, nego je ostala da stoji na tremu.

Pošto se kockar nije pomerio, Luk Šort otvori vrata.

— Molim vas uđite unutra, gospođo — rekao je, ne preterano ljubazno.

Žena je bacila pogled unutra i odmah ga prikovala za Džordžijanca.

— Helo, Laura! — rekao je Holidej i skinuo šešir.

U očima ove lepotice čitalo se sve što je osećala za Holideja: velika, večita ljubav, koja nije bila uzvraćena.

Već niz godina bogata kockarka je iz grada u grad sledila čoveka koji je u svoje vreme ubio njenog oca u nužnoj odbrani. U početku je Laura Higin bila Holideju za petama iz mržnje, da bi se kasnije ta mržnja pretvorila u strasnu ljubav. Da, veoma je volela ovog čoveka koji je stalno krstarilo zapadom i bio čuveni kockar i strelac! Pri tom u njoj nije bilo ni malo nade da će njena ljubav jednog dana biti uzvraćena. Laura Higin mu pruži ruku, a onda pozdravi i maršala. Ovaj je bio uveren da ga Laura mrzi, smatrajući ga krivcem za nemiran život Holideja. Da je razlog njegovom nemiru neizlečiva bolest koju nosi u grudima, lepotica nije htela da prihvati.

Pet osoba je stajalo u kancelariji-

skoj prostorijski ćutke. Svi su bili svesni da ih je neumoljiva sudbina međusobno povezala.

— Tja — konačno Teksašanin prekide tišinu. — Ne može se sakriti da su se ova dvojica vratila. Sada čujte moj predlog: treba nešto pojesti.

— Mogli bismo da jedemo preko u hotelu — predloži Laura Higin.

Holidej odmahnu rukom.

Kockarka se brzo snašla.

— U „Kristal palasu” radi novi kuvar, Italijan. Doista kuva izvanredno.

Na to Holidej značajno pogleda maršala, a onda klimnu potvrdno glavom.

— U redu, hajdemo tamo.

Kada su izašli iz kancelarije ulica je bila pusta, čak nije bilo ni momka naslonjenog na stub ispred pozorišta. Uprkos tome ulica nije sada delovala tako beživotno kao malopre. Svuda se iza prozora nešto kretalo. Ljudi su povlačili zavese i stotine pari očiju posmatralo je maršala.

On se vratio! Tombston bio je bez sumnje deo njegovog života.

Kad su prešli raskršnicu ulice Alen i Pete ulice, maršal iznenada uspori hod. Negde gore nedaleko od O. K. korala neki jahač napusti dvorište i zamaknu u Treću ulicu.

Čovek na belom konju!

Taj prizor pogodio je trojicu priatelja kao udar groma. Svima je prošlo kroz glavu da je viliki vođa sivolikih imao takvu životinju.

Uostalom, Vajat Erp i Dok Holidej u svetlim planinama Kolorada davno su sledili jahača na belom

konju, uvereni da su za petama vođi bande. Osim toga, zar jedan od dvojice razbojnika primećenih na obližnjoj farmi i stanici za zamenu konja Harpersvil nije jahao belog konja?

Beli konj je promakao ispred očiju Holideja, Erpa i Šorta kao priviđenje. Sada su stajali nepokretni i nemi na sredini ulice posmatrajući mesto, to jest ugao gde je jahač šmugnuo.

Zar je moguće da je u gradu on — ozloglašeni veliki vođa? Već sama pretpostavka bila je krajnje neprijatna.

Samo onaj ko je znao kako je potpuno beo konj redak u ovom kraju mogao je da shvati iznenađenje ove trojice. Naravno, bilo je beličastih konja i ovde. Ali, ovakav, blistavo beo retko, doista retko se mogao sresti u Arizoni.

Čovek iz Misurija upitno pogleda Šorta. Ovaj sleže ramenima:

— Tog momka nikad nisam video.

Rekavši to krenuo je odmah na suprotnu stranu ulice i ostao da stoji na pločniku. Dok Holidej je nastavio put prema „Kristal palasu”, a ostali su išli za njim.

Kada je kockar gurnuo krila pomičnih vrata, zastao je iznenađen. Naslonjen na šank stajao je mladić koga su nešto ranije videli pred zgradom pozorišta. Stajao je nemarno oslonjen na mesingom obloženu površinu. Levu nogu je držao podignutu na šipki i zvezdicom na mamuzama strugao lagano preko površine.

Dok Holidej je lagano nastavio dalje kroz lokal i najzad se zaustavio kod stola uz prozor.

Bez imalo ustručavanja, upadljivo, mladić se okrenuo i pratio pogledom drsko četvoro gostiju.

Na to se iza šanka razmaknu zavesa od perli i kelner stupi u lokal.

— Helo, maršale! Helo, Dok! Kakvo iznenađenje! Povelili ste i dame. — Dobro je! Na taj način ste nam uneli lepotu i živost u kuću. Šta mogu da vam ponudim?

— Hteli bismo da jedemo — uzvratila maršal suvo.

— Da jedete? Pa to je odlična ideja! Zna li da imamo novog kuvara, mister Erp? Mali Botelo je izvanredan majstor kulinarstva. Divićete se šta je sve u stanju da napravi. Imate li neku određenu želju, ili hoćete tom veštom čoveku da prepustite da počasnim gostima spremi neko veliko iznenađenje.

— Za ime neba ne! — odbio je kockar. — Otrovaće nas sigurno nekom „minestrone” supom, ili nekom mastiljavom ribom. Nego, recite mu da nam pripremi stek ili još bolje prenesite mu da hoćemo da lično njemu naručimo jelo.

— Znači, on treba lično da dođe ovamo?

— Da, zamolite ga da za trenutak dođe.

Džordžijanac je to rekao sa potpuno ravnodušnim izrazom lica, tako da krčmar nije uopšte obratio pažnju.

Samo minut kasnije u lokal je ušao čovek srednjeg rasta, crne kose podeljene na sredini i ulepljene nečim masnim. Imao je uzano li-

ce, koje je delovalo izgledno i kožu boje masline. Tamnosmeđe oči su mu bile duboko upale u duplje. Nos mu je bio lepo oblikovan, a i usta takođe, pa ipak lice ovog čoveka na neki način delovalo je ukočeno kao maska.

Pogled italijanskog emigranta klizio je naizmenično od kockara do Vajata Erpa i obratno. Dok Holidej je krajnje ležerno i gotovo nezainteresovano naručivao jelo. Kuvar je klimao glavom i mrmljao nešto na svom maternjem jeziku, a onda otišao.

Maršal pogleda svog prijatelja u oči ali mu ne reče ništa.

Džudi Holidej je bila veoma radoznala. Položila je svoju nežnu šaku na bratovu mišicu i upitala:

— Zašto si ga pozvao da dođe ovamo, Džone?

— Zbog toga što je Italo-amerikanac.

— Zar imaš nešto protiv tih ljudi?

— Da, od pre izvesnog vremena. Naime, od trenutka kada sam upoznao izvesnog čoveka po imenu Lazaro Kapisin, zatim jednog drugog koji se zove Laurentino Gata i najzad trećeg koji se odaziva na ime Čezare Valeta. Ma koliko su se ova trojica džentlmena po spoljašnosti razlikovala, nešto veoma zanimljivo ih je međusobno povezivalo: odana ljubav prema sivim mararama.

Džudi upadljivo poblede. Bila je već prilično dugo u ovom kraju, pa je tako morala da zna za ime ozloglašnog razbojnika sa vešalima, Lazara Kapisina!

— Zar sumnjaš i na ovog kuvara? — upitala je nesigurno.

Kockar sleže ramenima i poče da prevrće tabakeru u rukama.

— To je čudno pitanje, Džudi — uzvratio je, jedva pomičući usne. — Ja tog čoveka ne poznajem. Međutim, čim čujem italijansko ime u poslednje vreme postajem podozriv.

Mali kuvar u „Kristal palasu” pripremio je uglednim gostima veoma ukusan obed. Umeo je dobro da kuva — u to nije bilo sumnje.

Za sve vreme mladić je stajao naslonjen na šank i bezobrazno posmatrao goste za velikim stolom.

Vajat Erp i Dok Holidej na to uopšte nisu obraćali pažnju. Ni dve dame za stolom nisu ničim pokazale da ih neko uporno posmatra.

Na to, međutim, nije bio ravnodušan treći čovek koji je svojom visokom pojavom upravo ispunio ulaz u lokal. Prišao je mladiću i promrsio:

— Hej, momče, šta piljiš gostima u tanjire? Ako si gladan idi preko kod Flegera i kupi sebi pola psa.

Mladić poskoči kao da ga je uje la otrovnica. Oči su mu opasno sevale.

Teksašanin odmahnu glavom.

— Ti si izgleda ne samo gladan, nego i veoma nervozan. Trebalo bi da se pregledaš, momče!

Na to mladić odbrusi žustrim glasom:

— Šta vi hoćete od mene? Ako hoćete da me uvredite, onda to recite jasno. U tom slučaju ćete me upoznati. Ne bojim se vas, iako ste

Luk Šort. Ja sam Teri Litko! Trebalo bi to ime da zapamtite.

Džinovski Teksašanin je stajao raskoračen i podbočio se svojim ogromnim šapama. Bio je za dve glave viši od mladića.

— Ti ne samo da si gladan i nervozan, mladiću, nego i lud — uzvрати Luk, okrete se i uputi prema stolu prijatelja.

Na to se Litko okrete i spusti levu ruku prema revolveru.

Ko bi pomislio da džinovski čovek iz Teksasa može tako munjevito da se baci u stranu. U desnoj ruci mu je zasvetlucao veliki revolver.

— Slušaj me, Litko! Upravo sam nameravao da tvoje ime zaboravim, ali mi se čini doista da ga moram zapamtiti. Sklanjaj šape sa pucaljke, inače će ti kroz stomak duvati promaja!

Litko oklevajući skloni ruku sa drške revolvera. Stajao je kao panter spreman za skok iskeženih zuba i lica izobličienog od mržnje.

Luk Šort vrati kolt u futrolu većim saltom, a onda pokaza desnim palcem prema vratima i procedi:

— Gubi se!

Litko je, međutim, ostao da stoji.

Luk se vrati tri koraka natrag i zagrmе na poluodraslog mladića još jednom:

— Gubi se!

Ovaj se trže i krete prema izlazu.

Teksašanin pride stolu i reče, uvlačeći stolicu:

— Imali ste pravo. Onaj momak na belcu nije nezanimljiv. Oho, ova pečenica ovde izgleda izvanredno.

Vajat upitno pogleda prijatelja. Luk odseče veliki komad mesa, natače ga na viljušku, prinese ustima i dodade kao uzgred:

— Ušao je u dvorište Flanaganovih.

— Znači tamo?

Vajat baci pogled na veliki časovnik iznad šanka.

Činjenica da je jahač belog konja ušao u dvorište porodice Flanagan nipošto nije bila prijatna. Ta porodica je bila od prvog do poslednjeg člana razbojnička. U svoje vreme stajalo je uz bok Ajku Klantonu, čak je godinama predstavljala elitu bande. Od pre izvesnog vremena, maršal je osnovano sumnjao da Flanaganovi šuruju sa sivolikima. Jedan od članova ove porodice se pojavio gore u Šošonu i poginuo u revolverskom dvoboju.

Maršal dade znak krčmaru. Ovaj hitro priđe, nadajući se da će Vajat poručiti piće. Međutim, tražio je samo račun.

— Ne ovom prilikom — negodovao je kockar. — To je moja stvar, Vajate. Konačno, ja sam vas ovamo pozvao.

Čovek iz Misurija je znao da nema nikakvog smisla da se oko toga prepire sa Džordžijancem. U ovakvim situacijama Holidej je uvek tvrdoglavo isterivao svoje.

Vajat zamoli dame za izvinjenje i napusti društvo.

Žvačući ukusnu pečenicu, Tekšanin primeti:

— Samo što je stigao, već odlazi. Moram samo da savladam ovo, pa ću i ja za njim.

Dok Holidej je ustao platio račun i uzeo šešir.

— Vi ćete me izviniti, mis Laura.

Lice kockarke bilo je kao sledeće.

— Naravno, doktore Holidej. Izviniću vas, kao i uvek. Sledite vi samo vašeg maršala. Verovatno bi mu se nešto dogodilo da niste prisutni. Sigurna sam da ću za nekoliko minuta čuti štektanje revolvera. Mnogo sreće, mister Holidej!

Džudi je upitala molećivim glasom:

— Džone, zašto moraš već da ideš?

Nije joj ništa odgovorio.

Obračajući se svom prijatelju, rekao je:

— Ne ide drukčije, Luk, žao mi je. Vi ćete danama praviti društvo.

Džin uzvрати nešto preko zaloga-ja, što je moglo da bude i „u redu” i — „do sto đavola”.

Vajat Erp je već prešao ulicu Alen, kada je kockar napustio lokal.

Luk Šort je gledao kroz prozor i video da Vajat skreće u Treću ulicu. Odmah zatim primetio je kako kockar zamiče u jednu drugu uličicu, koja je vodila duž dvorišta zgrada, fasadama okrenutim prema Trećoj ulici.

Iznenada Luk nabra obrve i odmeri osobu koja se šunjala ulicom motreći levo i desno.

Teri Litko! Mladić je očigledno pratio dvojicu prijatelja, ali je zastao kod ugla Treće ulice i uvukao se u ulaz jedne kuće. Zviznuo je, na šta su dva čoveka istrčala na ulicu iz „Oksidental” sakuna.

— Samo trenutak — zamoli Teksašanin, obrisa velikom kariranom maramicom usta, položi viljušku i nož, dokopa šešir pa preko simsa prozora iskoči na ulicu.

— Pardon! — rekao je preko ramena. — Moram između glavnog obroka i slatkiša malo da radim gimnastiku. Odmah se vraćam!

Džudi priskoči prozoru i pogleda na ulicu, dok je kockarka Laura ostala za stolom stegnutih šaka i namrgođena lica.

Trojica sumnjivih stajala su gore na uglu Treće ulice. Upravo su izvlačili koltove iz opasača, ispitivali magacin i vratili ponovo oružje u futrolu. Očigledno su smerali neko lupeštvo.

Luku Šortu je uspjelo da im se približi neprimećen na pet jardi, a onda nastavi normalno hod.

Teri Litko se prvi trgao i okrenuo. Ruka mu je poletela odmah prema drški revolvera, gde je ostala kao prilepljena. Iznenadeno je gledao krupnog čoveka.

— To je on! — viknuo je. Teksašanin! — Šta hoćete vi?

Teksašanin mu priđe sasvim bližu, uhvati ga za ruku kojom je držao revolver, podiže je, istrže oružje i baci na suprotnu stranu ulice ispod trema.

Jedan od dvojice lupeža, koji je na Litkov zvižduk izišao iz kafane, pokušao je da šerifa Tombstona udari glavom u stomak. Luk ga je dočekao spremno, i zakačio napadača desnim krošom tako da je ovaj pao kao posečen. I treći čovek je bio dovoljno lud da se ustremi na Šorta, ali ga je udarac pesnicom brzo uspavao.

Litko je stajao na ivici trema i svog džinovskog protivnika odmeravao pogledom punim mržnje.

— To ćete iskijati, Šort, obećavam vam! Nemojte uobražavati da...

Teksašanin mu priđe, položi mu tešku desnicu na rame a levom ga uhvati za bradu i naglo podiže glavu.

— Slušaj, mališa, sada govorim ja, što znači da ti imaš pauzu. Pazi dobro šta ću ti reći! Ako mi još jednom preprečiš put, napraviću od tebe kiseo kupus. A sada brzo se gubi!

Druga dvojica lupeža su se ošamućeno pridizala sa zemlje i teturajući se krenula za Litkom.

Šort se mirno vrati u „Kristal palas“ da završi ručak. Kada je to obavio, ustao je rekavši:

— Sada ću morati da vidim šta je sa dvojicom mojih prijatelja.

Laura Higinis ga podrugljivo odmeri.

— Naravno, mister Šort, vi ste konačno šerif u Tombstonu i odgovorni ste za to da se maršalu ništa ne dogodi.

U glasu joj se osećao gnev. Teksašanin se blago nakloni i iščeze.

Čovek iz Misurija je zastao ispred dvospratne zgrade porodice Flanagan, obazreo se na sve strane i zadržao pogled na baru Roze Džindžer na suprotnoj strani ulice. Ona je odlučio da energično zakuca zvekirom na vrata.

Potrajalo je prilično pre nego što je čuo da se neko vukući noge približava vratima.

Stariji čovek, lica ispresecanog borama i lukavih očiju otkriningo je vrata.

— Šta, vi, maršale? Grom i pakao, čemu imam da zahvalim na takvoj časti?

Ljubaznost je bila lažna, a poruga u glasu nedvosmislena.

— Imam samo jedno pitanje mister Flanagan.

— Izvolite samo. Pitajte maršale, to je vaš zadatak.

Vajat je ovo prečuo i rekao:

— Mogu li za trenutak da govorim sa čovekom koji je na beloj kobili ujahao u vaše dvorište?

Na starčevom licu pojavio se un-prizatan izraz.

— Ne razumem vas, mister Erp. Nemam pojma o kom čoveku vi govorite.

Sada se senka prevukla preko maršalovog lica, a između obrva se usekla duboka bora.

— Govorim o čoveku što je pre nekoliko minuta ušao ovde u vaše dvorište.

Stari Flanagan podiže obe ruke i jedva primetno se osmehnu:

— Mister Erp, to mora da je za bluda! Kod mene nije došao niko na belom konju. Uostalom, poslednjih nedelja me niko nije ni posećivao. Ukoliko meni ne verujete, upitajte moju ćerku. — Okrenuo se i pozvao:

— Lori, Lori!

Devojka je verovatno prisluškivala iza kuhinjskih vrata, jer je odmah stupila u hodnik i pošla prema ulazu. Bila je neuredno i loše odevena i imala razbarušenu kosu. Inače, Lori Flanagan je bila goto-

vo lepa devojka. Posmatrala je maršala krupnim očima s mešavinom prkosa i straha.

Sam đavo je mogao znati zašto je ta devojka tako zapuštena i neuredna, jer konačno, porodica Flanagan nije bila toliko siromašna, da bi devojka morala tako da izgleda. Maršal je odavno pretpostavljao da starac zahteva od devojke da bude bedno odevena, kako bi svima pokazivao da su Flanaganovi siromašni ljudi. Bez obzira na to, svako u Tombstonu je znao da su oni ljudi van zakona koji znaju i te kako na nečastan način da sebi obezbede sredstva za život. Primera radi, svako od sedmorice braća imao je odličnog konja. Vajat je sad verovao da i devojka ima svo-

ga.

— Lori, maršal ne veruje...

Vajat odmahnu rukom i navuče šešir dublje na čelo.

— Nemojte se truditi, Flanagan. Ne bi bilo prvi put da me lažete. Pre tačno deset minuta je u vaše dvorište ušao čovek na belom konju. Zbog toga što moram s njim da govorim bio sam prinuđen da uđem u vaše dvorište.

— Molim, molim, samo uđite mirno. Nećete nikog naći.

— Da, u to verujem — uzvratil maršal. — Vi ste se već sigurno pobrinuli za to da me on ne čeka baš odmah iza dvorišnih vrata.

Vajat otvori vrata na suprotnoj strani hodnika i baci pogled po zapuštenom, nesređenom dvorištu. U prednjem delu bilo je razbacano nekoliko kolskih točkova. Potkovi-ce su ležale ili visile na zidu kuće.

Stari delovi kola stajali su naslonjeni na zid. Na šupama su visili zardali obruči od buradi, koji teško da su mogli ikada nečemu da posluže. Vajat je krenuo lagano napred i vide u suženom, uglastom delu dvorišta, koji se prostirao od kuće do ograde susednog dvorišta, štalu i građevinu nalik na ambar.

Kada je maršal otvorio vrata na ambaru, primetio je na suprotnoj strani vratanaca koja su gledala na drugu ulicu. Na njima je stajao Džordžijanac, koji mu je doviknuo prigušenim glasom:

— On je otišao!

Vajat se okrete i vide u sredini dvorišta starog Flanaganana i njegovu ćerku. Lagano je zatvorio vrata ambara i prošao pored ovo dvoje. Starac je doviknuo za njim:

— Dakle, jeste li sada uvereni u to da on nije ovde?

Čovek iz Misurija se okrete i reče energično:

— Vi ste zaboravili jednu reč, Flaganane. On više nije ovde.

— Šta to treba da znači? — ne godovao je starac, zabacio glavu i isturio bradu.

— To treba da znači da je čovek na beloju kobili izašao iz vašeg dvorišta kroz vratnice iza ambara. Još uvek niste dovoljno vični laganju Flaganane, uprkos svim svojim godinama.

Dok je starac gnevno krenuo prema kući devojka je ostala da stoji sva crvena u licu.

Maršal se setio iznenada kako je Lori pre nekoliko meseci dole ispred „Kristal palasa” glasno i otvoreno tvrdila da bi se rado udala za

njega. Da, Lori Flanagan je baš to tvrdila. Devojka iz razbojničke porodice bacila je oko na velikog čuvara zakona. Naravno, Vajat joj to nije uzeo za zlo, jer ona je doista bila lepa i da je nešto bila brižljivije i urednije odevena, mogla je delovati sasvim privlačno.

Kada je devojka u maršalovim očima pročitala odbijanje, postala je gnevna i rekla:

— Smatrate da nisam dovoljno dobra za vas.

Čovek iz Misurija joj je sasvim mirno objasnio da se uopšte ne radi o njenim osobinama, da je ona sasvim lepa devojka, ali da je za venčanje potrebno i niz drugih stvari.

Sada, stojeći u sred dvorišta, Lori Flanagan je takođe mislila na razgovor vođen u svoje vreme pred „Kristal palasom”. Stajala je kao ukopana, nesposobna da se pomeri s mesta. U njoj su se borili stid i gnev. Maršal je još jednom uspeo da osramoti njenog oca. Kako je samo uspeo da iščeprka da je čovek na belom konju napustio njihovo dvorište kroz ambar?

Vajat dodirnu obod šešira i htede da pođe.

Potrčala je iznenada za njim i zaustavila ga.

— Maršale — rekla je drhtavim glasom — molim vas u ime svog oca za izvinjenje.

— Sve je u redu gospođice Flanagan.

Hteo je da nastavi put.

Devojka skloni pramen kose sa lica i nasloni se na kapiju. Oči su

joj sevale. Bile su to prave oči porodice Flanagan.

— Zašto ste tako gordi, Vajate Erp?

Maršal, koji je već otvorio kapiju, zastade.

— Ja nisam gord, gospođice Flanagan. Ja samo vršim svoju dužnost. Došao sam ovamo jer imam razloga da se interesujem za čoveka, koji bio u vašem dvorištu. Vaš otac je sve učinio da me obmane. Čovek koga tražim je gore na jednoj farmi ustrelio jednog čoveka, a na staniци za zamenu konja u Harpersvillu takođe počinio razbojništvo. Ako to ne smeta porodici Flanagan, moja je dužnost da sledim svaki trag ovog čoveka. Možda vi to ne razumete, gospođice Lori, a možda nećete da razumete.

Devojka žustro uzvratila:

— Ja vas dobro razumem maršale, ali... — prekinula je u pola rečenice i trčeći se vratila u kuću.

Kada je Vajat Erp konačno napustio dvorište video je ispred bara Rozi Džindžer Teksašanina. Dakle, oba njegova prijatelja su bila na svojim mestima. Vajat je išao razočaran prema Teksašaninu i odmahivao glavom.

— To sam i mislio — promrsi div.

Kada su se približili ulici Alen, ugledali su Doka Holideja.

— Na vratima ambara primetio sam neobičan širok trag. Momak je bio dovoljno prevejan da uništi tragove kopita. No, brzo sam ih otkrio nešto dalje u uzanoj uličici.

— Šta li ga je podstaklo da pro-

đe kroz dvorište Flanaganovih — raspitivao se Teksašanin.

— Pretpostavljam — objasni maršal — da je eventualnom posmatraču na taj način hteo da zavarava trag. Kao što znate, mi smo ga posmatrali. Možda on to i zna.

Nekoliko minuta kasnije tri prijatelja su uzjahala konje i kroz rudarsko naselje napustili Tombston. Vajat je jahao južno, a Dpk Holidej zapadno od širokog drumu poštanske kočije. Pola milje van grada ponovo su se sastali. Kockar odmahnu glavom. Ni Maršal nije otkrio trag jahača belog konja.

— Provukao nam se između prstiju. No smem da se kladim jedan prema sto, da taj momak ima nečistu savest.

*
* *

U velikom predvorju elegantne „Ruske kuće“ stajala je žena veoma elegantno, ali neupadljivo odevena. Imala je divan stas. Njeno klasično duguljasto lice bilo je ukovireno crnom kosom. Tamnosmeđe, srneće oči bile su upola pokrivene dugim trepavicama, tako da su njenom pogledu davale nešto tajanstveno.

Neli Kešmen je upravo razgovarala sa slugom Samom o jednom gostu, koji je prošle noći napustio hotel ne plativši račun. Dve služavke su prošle, noseći korpe sa rubljem, i zamakle u levo krilo hotela. U to se na ulazu pojavi crni deran kovrdžave kose i povika:

— Mister Sam, mister Sam!

Stari Sam dokopa dečaka, uvuče ga unutra i čupnu za uho.

— Šta sam ti rekao, Nik? Ne smeš tako da uletiš u predvorje i vičeš. Osim toga, ovde nemaš šta da tražiš. Treba da ulaziš kroz dvorišni ulaz, kao i svi mi ostali. Jesi li razumeo?

— Hteo sam samo da kažem...

— Nemaš šta da kažeš.

— Samo da kažem da Vajat Erp...

— Ne treba uopšte ništa da govoriš... — crnac se trže i upita radoznalo: — Šta si to kazao? — Kleknuo je odmah pored derana i počeo da ga čupka za kovrdžavu kosu. — Hajde, govori, šta je sa Vajatom Erpom?

Dečak, kome su već oči bile pune suza, iznenada se osmehnu.

— On se vratio, mister Sam! I Dok Holidej! Video sam ih! Oni su sa Luk Šortom gore, u „Kristal palasu”.

Žena, koja je stajala iza dvojice crnaca, oseti kako joj se srce steže. Znači, vratio se!

Već čitav niz godina tiha i otmena Neli Kešmen volela je velikog čoveka iz Misurija. Međutim, nikada se nije usudila da s njim govori o ljubavi. Bila je to ujedno i veoma sposobna mlada žena, koja je od pansiona nasleđenog od oca stvorila otmeni i posećeni hotel, koji se mogao meriti sa „Grand” hotelom u ulici Alen, čak mu je predstavljao i konkurenciju. Kako bi mu samo moglo biti dobro sa ovom ženom! Očigledno je, međutim, bilo da on nije mogao da pro-

čita ono što je u njenim očima jasno pisalo.

Da li će doći? Uvek je, uostalom, dolazio kada bi stigao u Tombston.

No, ovoga dana ga je uzalud čekala. Sati su prolazili. Konačno se i veče spustilo.

Lepa žena je sedela u svojoj kancelariji nadneta nad račune kada je čula kucanje. Crnac Sam je ušao.

— Treba li da kažem da se spremme sobe za maršala i Doka Holideja, mis Kešmen?

— Ne znam — uzvratila je zbunjeno. — Uostalom, spremite ih za svaki slučaj. Iako se, naravno, može dogoditi da mister Erp odsedne u Holidejevoj kući.

— U to ne verujem, gospodo Kešmen, jer Holidejeva kuća uopšte nije u redu. Mesecima se već niko o njoj ne brine.

Sobe su bile spremljene, ali željno očekivani gost nije stigao.

Do duboko u noć sedela je nesrećna Neli Kešmen u kancelariji, radila i čekala. Bilo je već dva sata po ponoći kada je konačno napustila kancelariju, otišla u predvorje i proverila da ulazna vrata možda nisu zaključana. Ta vrata su inače uvek bila zaključana, ali je danas naredila Crncu da ih ostavi otvorena.

Pošto je lagano krenula hodnikom od svog stana, koji se nalazio u dograđenom delu, povezanom sa hotelom. Satima je ležala budna u postelji i osluškivala šumove u noći. Jednom je čula topot kopita, odmah ustala i otvorila prozor. Me-

đutim, to je bio nepoznati jahač, koji je grabio put Bizbija.

*
**

Bilo je tri sata kada je čovek iz Misurija stigao na stanicu za zamenу konja Silverlun. Stanica je bila utočula u mrak. U koralu su pasla tri konja. Vajat kliznu iz sedla, prebaci uzde preko ograde, nasloni se i pogleda u pravcu konja. Dogovorio se da su tu sretne sa Holidejem. Protekao je gotovo čitav sat pre nego što je u daljini čuo topot kopita. Stigao je kockar. On je u širokom luku jahao preko jugoistoka. Prišavši prijatelju odmahnuo je glavom.

— Ništa — rekao je samo, uzeo tabakeru iz džepa i uzeo cigaretu.

Celu noć su jahali i bdeli, ali čoveka sa belim konjem nisu otkrili.

Vratili su se u grad. Bilo je pola pet kada su ušli u Tombston. Prelazeći ulicu Tagnut maršal okrete glavu i baci pogled na „Rusku kuću“.

Međutim, nastavio je dalje.

— Kuda? — upitao je kockar.

— Možda u kancelariju — uzvraća maršal.

— Zar verujete da će Luk biti oduševljen ako ga već sada probudimo? Ama šta, zašto ja u ovom gradu imam kuću? Gde li mi je, do đavola, ključ. — Holidej je počeo da pretura po bisagama i najzad pronašao dva ključa vezana komandom kože. — Evo ih! Sve je u redu! Idemo do mene.

Holidejeva kuća nalazila se na uglu ulice Alen i Šeste ulice. Vajat

otvori dvorišna vrata i uvede oba konja u štalu, a Džordžijanac se pope uz stepenice i pokuša da otključa zadržanu bravu. To mu je s mukom uspeło. Zapahnuo ga je ustajao vazduh. Odmah je pohitao u spavaću sobu, otvorio prozor, a kada je Vajat ušao u hodnik, rekao je:

— Ovde dole ima jedna postelja, ali zato gore na spratu ima još dve prostorije sa posteljama. Čaršava na žalost moramo da se odrekemo. Možda ću sutra naći neku ženu da sve ovo dovede u red. U svakom slučaju soba ovde ima dovoljno i ne treba ih plaćati.

Bilo je osam sati kada su zraci sunca, koji su doprli kroz otvoreni prozor, probudili Holideja. Bunovan, mašio se za sat koji je stajao na noćnom stočiću. Ustao je, uzeo kofu i uputio se u dvorište.

Zastao je ispred bunara i začuđeno pogledao lokvicu vode na ivici.

— Odakle ovde voda?

Nebo je bilo vedro, a vazduh svež.

Odložio je kofu, pohitao u štalu, otvorio vrata i video samo svog konja. Maršalov vranac nije bio tu.

Holidej se okrete i pogleda na gore, prema prozoru svoje sobe u kojoj je maršal spavao. Bio je zatvoren.

To je bio siguran znak da maršal više nije u njoj, jer Vajat nikad nije mogao da spava pri zatvorenom prozoru.

Holidej se popeo na sprat, otvorio Vajatovu sobu i na noćnom stočiću našao cedulju na kojoj je maršal ispisao svojim kosim rukopisom:

„Odjahao sam do Klantonovog ranča, Vajat.”

Džordžijanac napusti sobu i pođe hodnikom do prozora koji je gledao na ulicu. Preko, u dvorištu na suprotnoj strani ulice jedan kovač je kao lud udarao po usijanoj potkovici i velikim klještama je okretao na nakovnju.

Teška prerijska kola kotrljala su se tako da je pesak škripao. Žene su hitale sa korpama, a deca sa torbama. Život u gradu delovao je mirno i svakidašnje.

Holidej je preko krovova i jednospratnih kuća gledao u pravcu planina koje su se plavile u daljini. Negde tamo iza savane ležao je ranč Ajk Isaka Džozefa Klantona, čuvenog Ajka.

*
* *

Vajat Erp je spavao samo jedan sat, a onda ustao, umio se na bunaru i osedlao svog vranca. Put do Klantonovog ranča nije trpeo odlaganje.

Imanje Ajka Klantona bilo je udaljeno od grada osamnaest milja. Vajat je ovaj put prevalio za veoma kratko vreme. Srećom, vranac je bio odličan trkač, navikao da prelazi velike deonice.

Kada je maršal skrenuo sa glavnog puta poštanske kočije i uputio se prema polju kaktusa, zastao je i počeo da miriše vazduh. Zar se to ne oseća miris paljevine? Nastavio je da jaši, zaustavljajući se s vremena na vreme. Pola sata kasnije stigao je do poslednje okuke sa koje se već video ranč. Zapravo, tre-

balo je odatle da se vidi, ali se sada ništa nije videlo. Ni krov rančerske kuće, ni kaubojska kuća, ni štale, pa čak ni visoki ambar Klantonovog ranča nije se mogao videti.

Čovek iz Misurija se okrete unazad prema polju kaktusa. Obrisao je čelo, skinuo šešir i procedio kroz zube:

— Prokletstvo, jesam li ja to poludeo?

Znao je sasvim tačno da se ranč mora baš tamo nalaziti. Sto puta je odlazio na to imanje. Brzo je sjahao sa konja i krenuo uzanim puteljkom koji je kroz dugi niz vremena prosekao par točkova, kolskih točkova kola sa ranča Ajka Klantona.

Evo, tu se nalazila kapija. U stvari, samo stubovi za kapiju — kapija nikad nije sagrađena. Nije je sagrađio ni stari Klanton, a ni Ajk. Nisu smatrali za potrebno da grade kapiju, jer kod Klantonovih niko nije provaljivao.

Vajat je žurno nastavio napred, a onda naglo stao. Prizor koji se pred njim pružao bio je jeziv. Levo, gde je nekada stajala rančerska kuća, ležala je gomila razbacanog, ugljenisanog drveta sa koga se plavičasto beli dim dizao prema nebu. Pozadi kuće, na mestu gde su bile štale, videla se samo dugačka crna pruga, jer je sve bilo sravnjeno sa zemljom. Isti slučaj bio je i sa kaubojskom kućom i ambarom na desnoj strani dvorišta.

Klantonov ranč je bio spaljen!

Maršal je dugo stajao i posmatrao užasan prizor uništenja. Kasnije je otkrio staru ženu kako sedi iza zgařišta kuće i drhti.

Prešao je dvorište, obišao zgarište i s leđa se približio pogurenoj starici. Zastao je tek na trideset koraka od nje. Slika koja se sad pred njim ukazala bila je tako užasna da mu se digla kosa na glavi. Na zemlji ispred starice ležalo je zgrčeno potpuno ugljenisano telo.

Čovek iz Misurija je prišao još bliže telu koje je požar uništio. Minuti su prolazili. Nigde ni daška vetra. Vladala je grobna tišina, isprekidana s vremena na vreme jecanjima nesrećne starice.

— Gospođo... — jedva je procedio maršal.

Starica se trže i pogleda preko ramena. Lice joj je bilo izobličeno od bola. Majka Ajka Klantona! Posmatrala je Vajata praznim očima.

— Mrtvo — mucala je. — Sve je mrtvo i uništeno.

Na usnama joj je zaigrao osmeh koji je bio potpuno ludački. Zbunjeni maršal skide šešir.

— Mnogo mi je žao, gospođo — rekao je muklim glasom.

— Sve je spaljeno — ponovila je žena i gledala negde kroz Vajata.

Ovaj običe zgarište i naže se nadleš. Bilo je nemoguće prepoznati ko je mogao da bude ovaj ugljenisani leš. Nije bilo sumnje da je muškarac. To su odale mamuze i metalni deo revolvera.

— Ko je to?

— Sve je spaljeno — još jednom je ponovila svojim bezbojnim, beživotnim glasom.

Vajat podiže glavu i pogleda oko sebe.

To što se ovde dogodilo nipošto nije moglo biti nesrećan slučaj. Na-

protiv, požar je podmetnut jezivom preciznošću. Pošto je noć bila bez vetra, požar se nije mogao sam od sebe širiti sa jedne građevine na drugu.

Ko je podmetnuo vatru?

Pre svega, ko je bio mrtvac koji je ležao ugljenisan ispred starice.

Vajat se izmače nekoliko koraka u stranu, stavi šešir na glavu i pogleda u pravcu savane, koja se prostirala sve do obronaka Sandhilsa. Taj deo zemlje pripadao je još Klantonovom ranču. Duboko je udahnuo vazduh u pluća, a onda se ponovo okrenuo. Sa staricom, međutim, nije mogao da govori. Jadikujući je ponavljala uvek iste reči. Vajat je blago uhvati za mišicu i uspravi.

— Hajdete, gospođo, odvešću vas u grad.

— Ne — rekla je žena izmičući — Ne, ostaću ovde. Moram da ostanem, moram da čekam.

— Šta hoćete da čekate?

— Moram da čekam.

— Hajdete gospođo sa mnom. Odvešću vas u grad. Tamo imate rođake koji će vas sigurno prihvatiti.

— Ne, ne, moram ovde da ostanem. Ne možete me povesti, maršale.

— Znači, poznala ga je.

Čovek iz Misurija nije mogao da je nagovori da pođe s njim. Isto tako nije uspeo da sazna ko se prilikom požara nalazio na ranču i, naravno, ko je podmetnuo vatru. Starica mu nije odgovorila ni na pitanje da li kauboji, koji se nalaze na dva majura, nešto znaju o tome što se ovde dogodilo.

Vajat je odlučio da krene glavnim drumom poštanske kočije i da joj sa

prve stanice za zamenu konja pošalje kola.

— Ja sada moram da idem, gospođo. Nemojte brinuti, najverovatnije će stari Helmer lično doći da vas odvede. Dakle, sada odlazim.

Iznenada starica skoči, pritrča mu i svojim koštatim mršavim prstima uhvati za zglob leve ruke. Gledala ga je razrogačenih očiju, punih straha.

Potresen, maršal počeo da teši nesrećnu ženu.

— Umirite se, gospođo. Ako hoćete, ja ću ostati ovde.

Bilo mu je jasno da ne može dugo da ostane, ali bar da pokuša da je malo umiri. Još uvek je bila u šoku izazvanom požarom.

Koliko je starica mogla imati godina? Sedamdesetpet, a možda i osamdeset. Kakav je samo težak život imala! Njen muž, mali farmer je pre više od pola stoleća ovde počeo ali ništa nije postigao. Oskudno tle mu nije pružilo uslova za život. Odlazio je preko u Meksiko, tamo krao stoku i na taj način povećavao svoje malo krdo. Nekoliko puta je uhvaćen u krađi stoke, pa su ga konačno, nedaleko od granice, baš pri krađi stoke i ustrelili.

Od tog vremena je njen sin Ajk postao gospodar na imanju. No, starići ni on nije pružio ni malo radosti. Bio je vođa bande i to ozloglašene bande. Njen mlađi sin Fin bio je pijanica, kockar, skitnica, otpadnik od zakona, koji je proveo u zatvoru više od bilo kog u ovom kraju. Imala je i trećeg sina, malog Bila. Možda je on bio najbolji od tri

brata. No, za vreme svog kratkog života nije ništa drugo činio nego se divio svom velikom bratu Ajku. Koliko je Fina prezirao, toliko je Ajka obožavao. No, ovaj nije hteo da ga primi u družinu. Nije uopšte preterano mario ovog naprasitog derana i hteo je da ga veže za ranč. Pa ipak, Bili je došao 26. oktobra 1881. u OK Koral u Tombstonu sa namerom da se uz Mek Loverijeve i ostale bori protiv Erpa i njegove braće. Bio je prvi koji je zbog ludosti i nepromišljenosti svog brata platio životom. Sa njim su pali i braća Frenk i Tom Mek Loveri.

Od toga vremena Ajk Klanton kao da je postao sasvim drugi čovek. Taj bučni, preteći, gotovo teatralni vođa bande, koji je za sebe govorio da je pobunjenik i nazivao se kraljem Arizone, postao je iznenada tih, povučen čovek, koji ne vodi računa šta se u gradu i pokrajini dešava. Nikada više nije nosio oružje.

Uprkos tome, Vajat Erp ga je do ovog trenutka ubrajao u red najsumnjivijih. Podozrevao je da je Ajk vođa tajnog saveza sivolikih. Konačno, jedino je Ajk Klanton po maršalovom mišljenju imao sve sposobnosti, od talenta za organizovanje pa do oštroumnosti, potrebnih za vođenje ovakve družine. Međutim, ni do ovog trenutka nije imao nikakve dokaze da je njegova sumnja osnovana.

Čovek iz Misurija se lagano uputio svom konju i vinuo u sedlo. Po svom starom običaju u oštrom širokom luku obišao je dvorište ranča, ali nije otkrio nikakav trag. Sa rastojanja od sto jardi mogao je da

vidi kako starica još uvek čuči na zemlji kraj ugljenisanog leša. Vajat Erp se grčevito uhvati rukama za vrh sedla i još jednom baci pogled na spaljeno imanje.

Da li je ovo priviđenje? Zar je moguće da je u pepelu uništenog ranča završena njegova potera za najvećim razbojnikom u ovom delu Zapada? Zar je moguće da se ovde na jeziv način sudbina poigrala sa vođom sivolikih? Još uvek se kolebao, jašući u pravcu jugozapada. Mogao je prevaliti oko dve stotine jardi od spaljenog ranča, kada je iznenada u peskovitom tlu otkrio sveže otiske kopita. Hitro je kliznuo sa sedla i brižljivo ispitivao tragove. Bili su to jasno oblikovani, relativno mali otisci zadnjih kopita nekog konja. Pošto vetra uopšte nije bilo, otisak je bio kao vajan. Što je najznačajnije, oblik ovog otiska bio je tako specifičan, jer se negde na sredini dve linije ukrštale. Maršalu se ne bi moglo dogoditi da otisak ovog kopita ne prepozna među hiljadama drugih. Ovuda je, dakle, prošao pre veoma kratkog vremena neki jahač. Taj jahač je morao da vidi u svakom slučaju ili spaljeni ranč, ili je baš bio onaj koji je podmetnuo vatru.

Teško je utvrditi kada je ranč zapaljen. Jedno je ipak bilo izvesno: požar je podmetnut posle pola noći. Takve drvene građevine gore veoma brzo ako se poliju potrebnom količinom petroleja.

Ko je bio jahač, čiji je konj imao ukrštene linije na otisku jednog od zadnjih kopita?

Trag je vodio prema jugu. Iako je tle dalje bilo obraslo travom, maršal je brzo otkrio trideset jardi dalje isti otisak kopita. Nešto dalje, na golom tlu otkrio je nekoliko otisaka. Mogao je, dakle, bez teškoća da prati trag. Jahač, koga je sledio, prošao je pre kratkog vremena ovuda. Čovek iz Misurija je na nekoliko trenutaka zastao i posmatrao tanku crtu izgažene trave, koja je vodila direktno prema jugu. Bio je u nedoumici šta da čini. U stvari, morao je dalje na zapad do stanice za zamenu konja, kako bi obavestio Rika Helmera šta se dogodilo i naložio mu da se pobrine o staroj majci Ajka Klantona. Posle kratkog kolebanja oboje je konja i u oštrom galopu krenuo prema glavnom dru-mu poštanske kočije.

Stari Hemler je upravo iza kuće prao kofu kada je ugledao maršala, naslonjenog na ogradu. Uhvatio se rukom za potiljak i uzviknuo žustro:

— Nadam se da mi se ne priviđa! Tamo je Vajat Erp!

Maršal ga u nekoliko reči obavesti o onome što se dogodilo. Preko Helmerovog lica prelete senka. Lagano se okrenuo. Čovek iz Misurija ga oštro posmatrao, a onda upitao kratko:

— Da niste možda u toku noći primetili požar?

— Kako sam mogao? — promrsi stari i ponovo počeo da čisti kofu. — Ajkov ranč je prilično udaljen odavde.

— Pa nije baš toliko udaljen, mister Helmer.

— Nije udaljen? Zar je jedanaest milja malo?

— Za požar u noći nije daleko. Nebo iznad ranča mora da je bilo plamenocrveno od vatre.

— Nije isključeno maršale. Ali, morate priznati da od mene niko ne očekuje da noću stojim na kapiji i posmatram nebo iznad ranča Ajka Klantona.

Na ovo maršal ništa nije mogao da odgovori, mada nije mogao da se otme uverenju da stari o ovom nemilom događaju nešto zna, ali ga je samo ime rančera uplašilo, što ne bi bilo čudo. Nije ipak prošlo toliko vremena da bi se zaboravilo koliko je vođa bande Ajk Klanton u Arizoni bio ozloglašen, gotovo ništa manje od velikog vođe sivolikih.

— Hteo sam nešto da vas zamolim, mister Helmer.

Stari odloži kofu i podiže pogled.

— Da, znam maršale! Treba nekog od svojih momaka da pošaljem sa kolima preko, da povedu staricu.

— Tačno, mister Helmer!

— Sve je u redu, maršale. Možete se osloniti na mene. Poslaću tamo Ovena. On staru može odvesti u Tombston. Ima nekoliko porodica gde može da se smesti, uključujući i Flanaganove. — Stari je zbunjeno skrenuo pogled, a onda nastavio: — Sasvim je svedjedno. Samo treba da kažete gde da je odvezem.

— To vam ne mogu reći, Helmer. Možda će vaš sin uspeti da usput na neki način natera staricu da govori. Ako ne uspe, moraće sam da se snalazi u Tombstonu. Za nevolju može čak i da je odveze u šerifsku kancelariju, gde će je Luk Šort prihvatiti. Nadam se da će među stotinama rođaka i prijatelja naći ne-

kog ko će da prihvati staru ženu.

— Da, siguran sam da hoće — promrsi stari i ponovo dokopa kofu.

— Čujte, mister Helmer, imate li pojma na kom od majura mogu biti Ajkovi ljudi?

Starac odgovori spremno:

— Oni nisu ni na jednom majuru, nego na putu.

— Na putu?

— Da, gone prolečno krdo, koje žele da prodaju negde kod Preskota. Moguće je čak da su svi momci krenuli na put, jer, kao što znate, Ajk sada ima malo ljudi.

— Ko se onda brinuo o ranču?

Helmer sleže ramenima:

— Nemam pojma.

To što na ranču nije našao konja nije začudilo maršala, jer kad izbije požar, svi konji se razbeže. Tada im ni jedna ograda nije dovoljno visoka. A u štalama u ovo doba godine Ajk nije držao ni konje ni goveda. Ako je i bila neka životinja u blizini ranča, pobegla je uplašena vatrom.

— Gde li je rančer? — upita Vajat starca.

Ovaj ponovo sleže ramenima.

— Nemam pojma, maršale. Ne vodim računa o njemu, pa prema tome ne znam, da li je i on krenuo na put.

Vajat Erp u znak pozdrava dodirnu obod šešira i vinu se u sedlo. Trebalo mu je više od pola sata da ponovo u savani nađe trag jahača koji je sledio. Kad je teren postao nepregledan, skrenuo je malo prema zapadu kako ga slučajno čovek, čije je tragove sledio, ne bi sačekao u zasedi. Još u ranoj mladosti naučio je od Sijuks Indijanaca da trag

treba napustiti kada predeo postane nepregledan. Neprijatelj može iznenada da se pojavi iza neke uzvišice ili žbuna i stvori pred vama. Mnogo je bolje jahati paralelno za tragom i s vremena na vreme proveravati da se trag možda nije izgubio.

Jahač, koji je iza sebe ostavio neobičan trag, nije uopšte došao na pomisao da se sakrije iza neke uzvišice ili žbuna. Nastavio je dalje da jaši prema jugu.

Maršal odjednom ustanovi nešto veoma neobično: sa zapada je nailazio drugi trag i vodio sve do džinovskog kaktusa gde se sreo sa onim koji je očigledno dolazio iz pravca Klantonovog ranča. Taj čovek, koji je dolazio sa Klantonovog ranča, jahao je konja sa neobičnim otiskom kopita.

Da li je susret dvojice jahača na tom mestu bila slučajnost? To je bilo teško proveriti. Džinovski kaktusi su bili tipično mesto sastajanja u savani, pa se ne bi moglo pretpostaviti da su se tu slučajno sreli.

Odakle li je ovaj drugi jahač došao?

Maršal je krenuo jedan komad puta nazad da utvrdi odakle dolaze tragovi drugog jahača. Brzo je utvrdio da oni vode sa severa. Zaustavio je konja i pogledao tamnu prugu, trag u travi koji se protezao sve do Klantonovih pašnjaka.

Oba jahača su znači došla iz istog pravca. Međutim, kako li im je samo uspelo da oko ranča unište sve tragove i eventualno pratioca dovedu u zabunu. Što je više razmišljao, maršalu je stvar bila sve jasnija. Jahači su se poslužili starim trikom

i omotali kopite svojih konja debelim smotuljcima pamuka. Zahvaljujući tome, tragovi se nisu mogli primetiti. No, pošto je trčanje sa tako uvijenim kopitama vrlo neprijatno, dva jahača su, pošto su prevalili nekoliko milja, oslobodili konje pamuka na kopitama.

To nije bila jedina mera predostrožnosti. Jedan je otišao prema zapadu, a drugi prema jugu. Sastali su se tek kod džinovskih kaktusa.

Vajat se vrati pola puta nazad, prođe pored kaktusa i zastade nešto istočno od tragova, ne ispuštajući ih iz vida. Teren je postajao sve manje pregledan, ali su se tragovi videli. Žbunje tekarile i meskvite bilo je prilično gusto i na valovitom tlu i otežavalo Vajatu posao. Posle izvesnog vremena trag je vodio uzbrdo i nestao u gustom šumarku. Čovek iz Misurija kliznu iz sedla pa nastavi pešice, vodeći konja prema zapadu duž podnožja brežuljka. Tu je ostavio konja u žbunu, a onda priljubljen u zemlju počeo da puza napred. Kada je stigao blizu vrha, ponovo se zalepio uz zemlju. U udubljenom delu vrha, koji je podsećao na ugašeni vulkan, sedela su dva čoveka. Rasedlali su konje i prostrli pokrivače. Pošto je to udubljenje bilo okruženo gustim žbunjem bili su prilično zaštićeni.

Maršal se našao na mestu koje baš nije bilo pogodno, sa koga nije mogao da prisluškuje. Tu je i žbunje bilo najređe. Morao je, dakle, da obiđe ceo vrh i da priđe sa druge strane, gde je rastinje bilo ne samo gušće, nego i bliže dvojici ljudi. Odjednom se zakopao u mestu. Od-

mah ispred sebe u žbunu otkrio je konja. Bila je to dugonoga riđa kobila, koja je zadivila Vajata kao dobrog poznavaoća konja. Vajat se zalepio za tle i osluškivao. Tamo gore na obronku, kao da se nešto kretalo. Spretno kao Indijanac šunja se dalje napred. Video je između graničica žbunja čizme nekog čoveka. Znači, nalazio se sasvim blizu mesta gde su se dva jahača smestila. Mogao je da razume šta govore. Nije uopšte bio iznenađen kada je čuo da su govorili o požaru.

Malo se pridigao da bolje vidi čoveka koji je ležao ispred njega u žbunu i takođe posmatrao onu dvojicu. Sada je mogao dobro da vidi dvojicu. Sedeli su na pokrivačima. Jedan je imao oko dvadeset godina. Donja polovina lica bila je zarasla u bradu. Videle su se samo svetle oči i kratak širok nos. Drugome je mogao da vidi samo leđa.

Za neko vreme razgovor je zamro. Mladić zarastao u bradu kopao je velikim nožem po tlu i iznenada promrsio:

— Bilo je ipak užasno.

Drugi samo sleže ramenima.

— Vatra je ipak vatra.

Vajat se postavio tačno iza čoveka koji je pritajen motrio iz žbuna. Bio je visok, širokih ramena i vitkih bedara. Od šešira sa širokim obo-dom svetlosive bolje nije mogao da mu vidi glavu. Sve što ga je duže posmatrao maršal je sve više pretpostavljao da bi to mogao biti Ajk Klanton.

Na to pritajeni posmatrač okrete glavu. Sa beskrajnim iznenađenjem maršal ugleda preplanulo lice oštih

crti, koje je dobro poznavao. Nikada nije mogao da sanja da će ga ovde sresti. Bio je to šerif Larkin iz Naka.

Samo za delić sekunde u očima šerifa pojavi se strah. Odmah zatim Larkin uze kažiprst leve ruke i stavi ga na usne kako bi time pokazao maršalu da ćuti, a onda je tim kažiprstom pokazao kroz žbunje prema udolici.

Maršal klimnu potvrdno glavom. Na to šerif pokaza na svoju plavu maramu oko vrata, a onda ponovo prema udolici. Maršal ponovo klimnu glavom. Odavno je video maramu dvojice razbojnika koji su se udobno smestili. To su bile maramesive boje kakve nose ljudi s vešalima.

Maršal je pretpostavljao da Larkin hoće i dalje da osluškuje šta ova dvojica razgovaraju. No, šerif se iznenada naglo podiže sa vinčesterkom na gotovs.

Dva lupeža skočiše kao opareni i mašiše se za oružje.

— Ruke u vis, — povika Larkin.

Razbojnici su već izvukli oružje. Vinčesterka u šerifovim rukama zaigrme dva puta. Kas Larkin je obojicu pogodio sa neverovatnom sigurnošću. Sručili su se na svoje pokrivače i ostali da leže nepomično. Larkin razgrnu žbunje i pođe prema pogođenim razbojnicima. Kratko ih je odmerio pogledom, a onda se uputio prema konjima.

Vajat je krenuo za njima, pogledao je dvojicu lupeža i ustanovio da su mrtvi.

Sa kakvom sigurnošću samo je ovaj šerif rukovao puškom? U ovom

trenutku teško da je mogao drugačije da postupi, jer su se oba razbojnika već mašila za oružje i izvukla ga iz opasača. Uprkos svemu, maršal koji je u devedeset devet od sto slučajeva samo ranjavao svoje protivnike, — nije mogao da oda-gna osećaj nelagodnosti.

Šerif iz Naka je bio veoma brz, energičan čovek od akcije, ali i bezobziran. Kako li je samo nanjušio ovu dvojicu?

Larkin priđe sada konjima razbojnika, izvuče ih iz žbunja i dovede do mrtvih gospodara. Pripalio je dugačku „Virdžiniju“, napunio pušku, žmirnuo na levo oko, pa pogledao u pravcu severa.

— Vas očigledno ne mogu izbeći, Erp.

To nije bilo pitanje, nego zaključak.

— To sam upravo i ja o vama mislio — uzvratil maršal. — Kako ste, do đavola, stigli ovamo?

Šerif se suvo nasmeja i bradom pokaza prema jugoistoku.

— Vidite tamo ono blago talasasto tle? — Vajat je gledao u pokazanom pravcu. Bilo mu je jasno. Tamo je ležao Nako, a ova uzvišica se još uvek bila u oblasti koja se nalazila u nadležnosti Kuša Larkina.

Nije bilo sumnje. Kas Larkin je bio oštar čuvar zakona, pa ipak ne čovek koji se maršalu dopao. Vajat Erp uopšte nije mario surove ljude.

— Slučajno sam primetio kako se ova dva lupeža penju uz obronak. Bio sam dole na Takerovoj farmi, gde su prošle noći ukradena goveda. Jasno, morao sam da motrim na

ovakve tipove. — Larkin ispljunu komadić duvana pa nastavi: — No, divljač koju sam uhvatio krupnija je nego što sam slutio. To su sivoliki ljudi s vešalima. Zapalili su neki ranč, no budite sigurni, brzo ću saznati o kome ranču je reč.

— To je Klantonov ranč — gotovo prošaputa Vajat.

Larkin okrete glavu i ispitivački pogleda maršala svojim svetlim očima.

— Klanton ranč? — jedva prevali preko usana. — Hoćete da kažete da su ovi lupeži spalili ranč Ajka Klantona?

— Ja to niti sam rekao, niti hteo da kažem, Larkin. Samo sam rekao da je Ajk Klantonov ranč spaljen. Da li su to učinili baš ova dvojica ne znam, ali podozrevam.

Larkin je stajao raskoračen ispred dvojice ubijenih razbojnika. Desnom rukom se podbočio o bedro, a levom naslonio na cev vinčesterke.

— Ne morate više da podozrevate, maršale. Ja sam prisluškivao njihov razgovor. Istina, nisam čuo ime Klanton. Nisu ga pomenuli, samo sam čuo da su govorili o podmetnutom požaru. Onaj mlađi je podmetnuo požar u ambar, a drugi zapalio rančersku kuću. Pomenio je krike neke žene.

Vajat se okrete.

Larkin ga pogleda i upita:

— Kuda ste se uputili?

— Idem po ašov.

Kada se maršal vratio, Larkin je već kopao raku. Vajat mu je pri tome pomagao. Pošto su dvojicu razbojnika spustili u zemlju, dva tako

različita čuvara zakona stajala su čutke kraj humke.

Maršal ispod oka pogleda oštar, odlučan, gotovo lep profil šerifa.

Kakvih sve čudnih ljudi ima u ovom kraju! Mnogi od njih, koji su prihvatili zvezdu, bili su nesposobni za taj posao. Dobri čuvari zakona, međutim, nisu dugo živeli. Bilo je istina i ljudi kova Kasa Larkina, koji se kao čuvar zakona tako žestoko borio oštro i nemilosrdno, da je Vajatu to gotovo smetalo.

Pa ipak, morao je samom sebi da prizna da bi bilo dobro da na više mesta u ovoj zemlji postoje ljudi sa zvezdom kakav je Kas Larkin, jer upravo ovde, na granici, u Naku, razbojnici su najčešće boravili. Vajat Erp je otkrio baš u Naku veliku grupu razbojnika i imao sa njima žestoku borbu. Larkin se istina pojavio tek na kraju borbe, ali je odmah stao uz maršala.

Pošto su se obojica vinula u sedlo, šerif pogleda konje dvojice razbojnika.

— Hoćete li vi da ih uzmete, maršale?

Maršal odmahnu glavom.

— Ne, vi ste taj koji je otkrio lupeže i pobedio ih.

Larkin odmahnu rukom.

— Za ovom dvojicom stići će još četiri nova lupeža, a posle toga verovatno osam. Nego znate kakve muke mučim, maršale? Ne mogu više da nađem pomoćnika. Od kako sam se borio protiv Kapisina u Naku ne mogu da dobijem za zakon ni jednu saksiju cveća, a kamo li podršku i pomoć.

— Možda bi trebalo da tražite premeštaj — predloži maršal.

Larkin odmahnu rukom.

— Zar verujete da bi u Nogalesu, Bizbiju ili u Tombstonu, ili bilo gde, stvari tekle drugačije.

Né, maršal to doista nije verovao. Ovaj tvrdokorni Larkin nikad se ne bi promenio. Ostao bi hladan, surov, odbojan. Takvi ljudi nemaju prijatelje. Kas Larkin je bio osobenjak, čovek koji je uvek sam, a takvih nema mnogo u ovom kraju. Što je više razmišljao, Vajat Erp je bivao sve uvereniji da ovakvih osoba ima doista veoma malo. Čak ni čuveni šerif Garet nije bio takav, tako leden i bez nerava.

Larkin je vezao uzde konja dvojice razbojnika, pričvrstio ih za vrh svog sedla i upitao preko cigare:

— Idete li sa mnom, Vajate?

Maršal odmahnu glavom.

— Ne, moram natrag.

Larkin se složio i umesto pozdrava promrsio:

— Možda ćemo se opet jednom sresti.

— Da, možda.

Larkin izvadi palidrvce iz džepa da pripali ugašenu cigaru.

— Opet je u ovom prokletom kraju nastala gužva.

— Sivoliki? — raspitivao se maršal, prihvatajući nastavljeni razgovor.

Čuvar zakona iz Naka samo sleže ramenima.

— To je teško reći. Neki od lupeža nose marame preko lica, a neki ne. Kako da utvrdimo kojoj grupi lupeža ko pripada? U svakom slučaju verujem da udruženje ljudi s

vešalima, tajni savet zločinaca ovde još uvek postoji. Najradije bih ceo grad digao u vazduh.

— To radije nemojte učiniti, Larkin. Koliko se sećam, u jednom hotelu u vašem Naku postoji žena kojoj je prilično stalo do vas.

Čoveku iz Misurija se za trenutak učinilo da je Larkinovo lice postalo mekše i da se jedva primetna rumen razlila po njemu.

— Ne znam maršale, ali ni žene ne mogu izmeniti činjenicu da je život pravi pakao.

— Već sam vam rekao, Larkine, tražite premeštaj u neki drugi kraj. Možda biste mogli i tu ženu da povedete sobom.

Šerif počeo da prevrće po džepu svog kaputa, tražeći nešto. Kada je konačno našao, pružio je Vajatu.

— Vidite li ovo ovde?

Bio je to izobličeni metak, ispaljen iz revolvera velikog kalibra.

— To sam izvukao iz njenog tela.

Čovek iz Misurija nije odmah shvatio. Larkin vratio metak u džep.

— Neka svinja ubila je u toku noći. Mora da je na mestu ostala mrtva.

Maršal je ćutao. Mislio je na lepu mladu En Merlou, koja je u Naku posedovala veliki „Arizona” hotel i svoje srce poklonila tvrdokornom Kasu Larkinu. Nju je u cvetu mladosti ubila zločinačka ruka. Nikakvo čudo da je ovaj čovek postao još tvrdi i još ogorčeniji.

Šerif dodirnu obod šešira.

— Do viđenja, maršale!

— Do viđenja, šerife!

Vajat je neko vreme posmatrao jahača i video kako zateže uzde razbojničkih konja, podstičući ih da br-

že grabe napred. Onda je okrenuo svog vranca i poveo ga do ivice zaravn, kako bi osmotrio savanu u pravcu severa.

Nije video pejzaž, koji se pred njim prostirao do u beskraj prema severu. Nije video ni tamnoazurno nebo koje se nadnelo bez i jednog oblaka nad beskrajnu savanu. Nije primetio ni džinovske kaktuse kako dižu svoje krake poput ruke u molitvi prema nebu. Pred sobom je video samo gustu grivu jednog ričana, u čijoj je zadnjoj nozi žigom utisnuto veoma veliko neobično slovo „H”.

Dva razbojnička konja imala su iste žigove. Međutim, Larkin na to nije obraćao naročitu pažnju, pa ni maršal nije o tome više razmišljao. Sada mu se tek ta misao uvrežila u glavu. Grozničavo je razmišljao gde je taj znak već video. Potrajalo je prilično vremena pre nego što se setio. Bila su to tri konja koja su jahali sivoliki. Ti konji su pripadali kampu Ladora, tajnom skrovištu bande! I još jednom je video taj žig. Doduše davno, u planinama na samoj granici kada je sa Dok Holidejem prešao pakleni put do Crvenog jezera.

Šta je to čudno „H” trebalo da znači?

Najradije bi sada krenuo za šerifom da s njim o tome govori. No, samovoljni i odbojni čovek odmakao je već daleko. Vajatu se činilo da Larkin i nema volje da sa njim još jednom razgovara.

Sjahao je lagano niz padinu i krenuo prema zapadu. Četrdeset jednu milju od Naka prema zapadu nalazilo se naselje Lin Pego.

Kao i mnoga druga naselja u ovom kraju, i ono je krajem devetnaestog veka srasnjeno sa zemljom. Uništio ga je požar. Međutim, u proleće 1884, kada je maršal tamo stigao, još uvek je postojalo. Vajat Erp je jahao pored malih kuća sagrađenih u meksičanskom stilu, obojenih blještavo belom bojom. Upitao je jednu staricu gde se nalazi šerifska kancelarija.

— Nemamo u Lim Peg šerifa mister — objasnila je stara žena.

Čovek iz Misurija nastavi da jaši, zaustavivši se ispred male prljave kantine. Kliznuo je iz sedla, prebacio uzde preko trošne prečke i ušao u lokal koji se nalazio na nivou zemlje. Nisu postojala ni pomična vrata, nego samo zavesa od nizova perli.

Obreo se u sumornoj prostoriji, koja nije delovala ni malo gostoljubivo. Kada su mu se oči navikle na prigušenu svetlost, uspeo je da razazna na desnoj strani kratak šank, za kojim je stajala ugojena žena od najviše dvadeset i nekoliko godina. Gledala ga je svojim kao ugalj crnim očima. Usta su joj bila velika i napadno namazana.

— Priđite samo bliže, mladi čoveče! Ovde možete dobiti najbolji viski u celoj Arizoni — rekla je glasno mlada žena, a onda počela da se kikoće.

Vajat pogleda oko sebe i vide da za stolom sedi dosta gostiju. Svi su bili zagledani u svoje čaše. Sumorne osobe, mrzovoljne, verovatno nesposobne za bilo šta drugo do da traće dane ovde u ovakvoj krčmi.

Za šankom je stajao mladi čovek upadljivo male glave, pokriven srombrerom. Ogrnuo se pončom kao Meksikanac. Svetle pantalone padale su mu preko čizama sa visokim sarama. Nosio je širok opasač i nad svakim bedrom futrolu sa revolverom. Iskusni Vajat je odmah posumnjao da pred sobom ima strelca sa obe ruke, odnosno čoveka koji je sposoban da istovremeno puca iz oba oružja, i naravno, — pogodi!

Kada je maršal ušao u lokal, mladić okrete glavu i promrsi:

— Ne troši tolike reči, lepa Dolores nego sipaj momku. Zar ne vidiš da je žedan?

Lepa Dolores skide sa police umrljanu flašu otvori je i nadnese nad čašu, onda doturi maršalu napunjenju čašu, ne obraćajući pažnju na to što se tečnost razlila po šanku.

Vajat pogleda mladog čoveka i upita:

— Poznajete li možda ovaj kraj, mister?

Ovaj odmahnu glavom.

— Ne, ne poznajem. Ja sam Diego Ramirez iz San Martina.

San Martino je nekada bio manastir udaljen trideset milja južno od granice Meksika.

Maršal sada okrete pogled prema ženi. Ova klimnu glavom.

— Naravno da poznajem ovaj kraj mister. Kao što vidite ovde smo sagradili neku vrstu meksičkog ostrva u sred neprijateljski raspoložene tuđine.

Mladić u svetlim pantalonama počeo da se smeje, mekećući kao koza.

— Zar nije jedinstvena ova naša

lepa Dolores? Trebalo bi samo da vidite kad pleše fandango.

Vajatu nije bilo teško da se odrekne ovakvog zadovoljstva.

— Tražim ranč čije prvo slovo počinje sa H — rekao je tiho, nadnevši se na šank.

Dolores podiže svoje nagaravljene obrve i pokaza dva reda ne baš negovanih zuba.

— Tu vam ne mogu pomoći mister. Ne znam ni jedan ranč, čije ime počinje sa H. Nego, niste valjda došli na misao da ovaj dobri viski ovde ostavite?

— Nipošto, to mi ne pada na pamet — uzvрати maršal, uze čašu i ponudi je mladiću. Ovaj je odmah dokopa, iskapi i bučno vrati na šank. Vajat baci novčić ispred Dolores i pođe prema izlazu.

Kada je razmaknuo nizove drvenih, lepljivih perli, ugledao je čoveka kako stoji kraj njegovog vranca. Bio je to neuobičajeno mali čovek, lako pogrbljen, sa upalim maslinastim tenom. Nosio je bradu kakva se i danas nosi blizu meksičke granice.

Kada je primetio maršala na ulazu, okrenuo je glavu.

— Da li je to vaš konj?

— Da, još uvek — uzvрати maršal, stavi nogu u uzengiju i vinu se u sedlo.

— Takav bi mi bio potreban — rekao je mršavi, pogrbljeni čovek.

— To vam verujem. — Vajat se saže preko vrata svog konja i upita tiho:

— Poznajete li vi ovde u kraju neki ranč čije ime počinje sa slovom H?

Oči mršavog čoveka zasvetlucaše.

— Ovde u kraju ne mister, ali dalje gde se završava ova pokrajina, kraj same granice postoji grad koji se zove Rubi. I u njegovoj neposrednoj bilizini nalazi se ranč čije početno slovo počinje sa H. Čudi me da ne znate za njega.

— Ne, doista ne znam. U pokrajini Varga upoznao sam jednog mladića koji mi je rekao da na H ranču mogu da dobijem posao. Međutim, ta budala mi nije rekla puno ime ranča.

Mali čovek razvuče lice u nešto što bi navodno trebalo da bude osmeh. Onda isturi glavu napred i prosikta:

— To je Horkerov ranč.

U istom trenutku, kada je čuo ovo ime, maršal je znao da ga je već i ranije čuo, mada nije mogao da se seti gde. Izvukao je novčić iz pojasa i dobacio ga Meksikancu.

Ovaj ga uhvati veoma vešto i već u sledećem trenutku zamače iza zaveses od perli, najverovatnije da novčić što pre kod lepe Dolores zameni za čašu viskija.

Čovek iz Misurija je jahao dalje. Prošao je celu pokrajinu Santa Kruz, držeći se severno od Nogalesa uvek u pravcu zapada.

Uveče sledećeg dana stigao je u Rubi. Pred njim je ležao grad sa oko četrdeset kuća, toliko ambara, koralaa, i jednom malom prezbiterijanskom crkvom. Odavde do granice bilo je svega šest milja. Upravo tu, ali na američkoj strani nalazio se Horkerov ranč.

Vajat potraži konjušnicu, smesti tu

svog vranca i u istoj kući dobi prenoćište u ambaru.

U rano jutro sledećeg dana dogovorio se sa stalnim vlasnikom konjušnice, koji je na njega napravio dobar utisak da ovde ostavi svog konja. Objasnio mu je da je njegovom konju potreban odmor. Međutim, pravi razlog bio je to što sa tako upadljivom životinjom nije smeo da dođe na ranč. Iznajmio je od staroga riđu kobilu, koja je na svojim leđima nosila dobar teret godina i ostavljala dosta žalostan utisak.

Kada je uzjahao konja, slučajno je pogledao kroz okno u kuhinju, a onda opet brzo kliznuo iz sedla.

— Slušajte, mister Voterlend! Moram s vama odmah nešto važno da razgovaram.

Vlasnik konjušnice ga uvede u kuću i ponudi mu stolicu. Maršal je neko vreme ispitivački posmatrao staroga, a onda došao do zaključka da može da mu pokloni poverenje.

— Moje ime je Erp, mister Voterlend. Vajat Erp. Dolazim iz...

— Vajat Erp! — uzviknu iznenađeno stari. Da vi niste možda čuveni šerif iz Dodž Sitija, koji je u Tombstonu sa...

Maršal klimnu potvrdno glavom, a onda iznese vlasniku konjušnice svoje namere.

— Hoćete da jašite na Horkerov ranč? — upitao je stari i nabrao svoje čekinjaste prosede obrve. Strah mu se čitao na licu. — Ja bih o tome razmislio mister Erp. Momci sa Horkerovog ranča su prilično neobuzdani i neljubazni. S vremena na vreme neki od tih momaka dolazi o vamo u grad. Ponašaju se kao pravi

divljaci. Raspitajte se samo u lokalu „Žuta koza“. Vlasnik vam može ispričati svoju tugovanku. Morao je da do sada tri puta da obnavlja ceo inventar. Sva tri puta su momci sa Horkerovog ranča napravili od njegovog nameštaja iverke za potpalu.

— A rančer? — raspitivao se maršal.

— Horker? Pa, Abe Horker je miran momak. Ima oko pedeset godina. Nisam ga često viđao. On obično odlazi u Nogales ili čak gore u Takson.

— Ranč je prilično veliki, zar ne?

— Da, da, veliki je. Horker ima veliko krdo goveda, a i pašnjaci su mu prostrani. Ima sina i ćerku. Njih slabo poznajem, jer gotovo nikad ne dolaze u Rubi.

To je bilo sve što je maršal uspeo da sazna o Horkerovom ranču.

Jahač, koji je kratko vreme posle osam izašao na sporednu kapiju Voterlendove konjušnice, nije imao ništa zajedničko sa čovekom koji je prethodne večeri ušao u konjušnicu na glavna vrata, iz glavne ulice. Bio je to prilično bedno odeven momak sa starim sivim šeširom, kariranom košuljom, pohabanim kaputom od smeđe kože, pantalone neodređene boje i opasačem preko bedara, koji je delovao da će se svakog trenutka raspasti. Riđa kobila, na kojoj je sedeo, odavno je ušla u jesen života.

Ko Vajata Erpa nije dobro poznavao, nikada ne bi došao na pomisao da je to on. Prevalio je šest milja do Horkerovog ranča bez žurbe.

Bilo je toplo pre podne. Na horizontu su se videli sivkasti oblaci iznad vrhova planinskih lanaca, a ne-

bo je imalo intenzivnu plavu boju. Kada je u daljini ugledao građevine ranča, čovek iz Misurija još više uspori hod. Visio je povijen u sedlu i tako se klatio sve do kapije.

Horkerov ranč delovao je uredno i negovano. Oko prostranog dvorišta nalazile su se brojne građevine. Zgrada na levoj strani mora da je bila rančerska kuća, jer su se na verandi, između stubova, nalazili sandučići sa cvećem.

U pozadini su bile velike štale. a desno dugačka kaubojska kuća.

Kada je čovek iz Misurija ujahao u dvorište, ugledao je kraj velikog bunara dvojicu momaka kako upravo izvlače kofu s vodom. Čuli su topot kopita i okrenuli glavu. Vajat je poterao konja do njih i odmerio ih. Rekao je samo kratko: — Hej!

Jedan od dvojice kaubojja, dežmekasti i riđi momak, uspravi se i munu svog druga laktom u rebra.

— Hej, Blif, pogledaj ovoga! Taj samo što ne padne s konja.

Vajat žmirnu na levo oko i upita:

— Jesi li ti nadzornik?

Riđokosi ponovo munu svog druga, dugonju Blifa.

— Reci, molim te, da ovaj nije možda lud?

Vajat potera riđu kobilu po sapi-ma. Životinja nevoljno pođe napred pored bunara.

— Hej! — vikao je crvenokosi za njim. — Hoćeš li da staneš, čoveče?

Vajat zaustavi konja, okrete se ponovo, žmirnu na levo oko i pucnu jezikom.

— Jesi li nešto rekao, lisičija glavo?

Kauboj se zacrvene od gneva. Odgurnuo je dugonju Blifa u stranu i pohitao prema jahaču.

— Sjaši, skitnico!

Osmeħ na maršalovom licu zadržao se i dalje.

— Boli li te to? — upitao je.

Crvenokosi nepromišljeno upita:

— Šta?

— To što si toliko glup.

Kauboj pruži desnu ruku kako bi dokopao skitnicu za čizmu i povukao ga iz sedla.

Maršal je odavno navikao na ove jeftine trikove. U poslednjem trenutku povukao je nogu unazad, a onda je naglo ispružio.

Riđokosi nije uspeo da uhvati čizmu. Umesto da mu se nađe u ruci, pogodila ga je tačno u vrat. Udarac ga je odbacio nazad, pa je žestoko tresnuo o bunar.

Pošto je bio van sebe od gneva, skočio je napred i hteo još jednom da dokopa jahača za nogu. Maršal nije hteo da ga udari. Prosto se prebacio na drugu stranu i sjahao. Smejući se i dalje obišao je konja i ostao da stoji raskoračen ispred kaubojja, sa palčevima zadnutim za opasač.

— Ne znam, ali mora da boli — ponovio je otegnuto gotovo pevajući, sa naglašenim teksaškim akcentom. — Inače ne bi razvukao tako lice, lisičija glavo.

Kauboj je cepteo od gneva, stegao pesnice i prosiktao:

— Sabaću te u zemlju, prokleta skitnice!

— Nikada nisam ni sanjao da su crvenokosi momci tako nervozni.

— Nervozan? Dobre, ti oipšte i ne znaš sa kim govoriš.

— Znam, kako da ne! S tobom! — pravio se Vajat glup.

— Čekaj samo, lupežu, pokazaću ja tebi kako se treba ponašati sa Zoltanom Angrerom.

Zamahnuo je pesnicom i to tako, da bi ovaj udarac i bika oborio na zemlju.

Srećom, u poslednjem deliću sekunde pridošlica izmače glavu u stranu, tako da udarac prelete preko njega. Kauboj, povučen snagom sopstvenog zamaha, gotovo prelete preko Vajata i nađe se na zemlji. Angerer se podiže na ruke i okrete glavu. Zakrvavljenih očiju posmatrao je Vajata.

— Prokleti Teksašaninu, takvog idiota još nikad nisam video!

Uspravio se i pokušao da savlada protivnika sa dva uzastopna udarca pesnice.

— Hej, crvenperko, šta je s tobom? Da sam na tvom mestu, ja bih prvo promislio.

— Nemam šta da razmišljam! — uzvratil kauboj i ponovo se ustremi.

Vajat je vešto odbijao sve napade, ne pomerajući se sa mesta. Pritom nije, bar ne svom žestinom, vraćao udarce. Pošto kauboj, van sebe od gneva, nije prestajao da nasrće, maršal nije imao drugog izbora. Zamahnuo je iznenada levim aperkatom i pogodio ga kao grom u vrh brade. Stekao se utisak da je taj udarac kauboja Angerera podigao od zemlje, da bi ga zatim položio koliko je dug i širok. Za dlaku bi padajući udario na ivicu zidanog bunara da ga Vajat u poslednjem

delu ispruženom desnom nogom nije skrenuo u drugom pravcu.

Kaubojev prijatelj Blif, koji se s njim zatekao kraj bunara, zviznu kroz zube. Ovu borbu posmatrali su i iz kaubojske kuće, a iz štala. Iz kaubojske kuće su se ustremila tri momka, a iz štale jedan.

Vajat vešto umače nekoliko koraka unazad, pogodi prvog napadača krošcom, drugog pusti da preleti preko njega, a trećeg pogodi nadlanicom kao sečivom između vrata i ramena potpuno neočekivano. Posle udarca klonuo je na kolena, iako nije bio pogođen. To je bila vešta finta da — pripremljeno dočeka udarce poslednjeg napadača koji je nailazio iz štale.

Vajat pogleda Blifa, koji je još uvek stajao kraj bunara razrogačenih očiju.

— Ne znam šta je ovo, Blif, ali ovi momci izgleda da su baš nezgodni? — Ponovo je žmirnuo na levo oko i pucnuo jezikom. Iako je bio ljubazno oslovljen, Blif je uplašeno uzimicao, tako da je naleteo leđima na bunar. Uplašeno je pogledao prema rančerskoj kući. Tu su se upravo vrata otvorila i jedan čovek izađe na trem. Mogao je imati oko pedeset godina, mišićav, snažan, i veoma jednostavno odeven. Glava mu je bila snažna, a lice crveno. Grubo lice, koje je odgovaralo čitavoj njegovoj pojavi. Prošao je između dva sanduka sa cvećem i naslonio se na ogradu trema i povikao glasno:

— Kardvik! Do đavalo, gde je Kardvik!

Na to su se vrata kaubojske kuće otvorila; jedan čovek, visok bar dva metara, izađe u dvorište. Nosio je izbledelu zelenu košulju, podvrnutih rukava, tako da su mu se videle snažne maljave ruke. Na istegnutim naramenicama držale su mu se pantalone, koje kao da su mu dosezale do pod pazuha. Imao je bujne, zapuštene brkove, upale oči i deformisan nos. U desnoj ruci je držao čekić, a u levoj komad gvožđa.

— Šta se dogodilo, gazda? — upitao je kad je ugledao kauboje kako leže na zemlji.

— Hej, šta je sa ovim momcima?

Pošao je prema mestu gde je ležao Angerer, koji se upravo s mukom podizao na laktove.

— Šta je s tobom, Zolt, jesi li poludeo? Vi ste se izgleda tukli, umesto da radite!

— Ne, nadzorniče — uzvratil kauboj — mi ne, ali ovaj prokleti stranac jeste.

Sada je tek Kardvik ugledao čoveka iz Misurija. Posmatrao ga je zabacivši glavu u stranu.

— Ovaj prokleti skitnica pojavio se iznenada u našem dvorištu i započeo tuču — vikao je Angerer gnevno. — Ja uopšte ne znam...

Prekinuo ga je prilično piskav rančerov glas. Vlasnik imanja je još uvek stajao na ivici trema.

— Pitao sam šta se dogodilo, Kardvik?

Džinovski nadzornik sleže ramenima i uzvratil:

— Pojma nemam, gazda! Sve mi se čini da su ovi ljudi imali neku raspravu.

— Ko je ovaj nepoznati momak? — raspitivao se rančer.

— Sam đavo zna — odgovorio je nadzornik. — Momka nikad nisam video.

Okrenuo se licem prema strancu i rekao:

— Hej, skitnico, kako si dospeo ovamo u naše dvorište?

Vajat se postavio tako da mu niko ne stoji iza leđa i odgovorio ležerno otežućim, teksaškim akcentom:

— Hej, nadzorniče, ako me još jednom nazoveš skitnicom razbiću ti nos.

Angerer munu nadzornika.

— Čoveče, jesi li ovo čuo? Kardvik nećeš valjda ovo dozvoliti?

— Zaveži! — promumla nadzornik i odgurnu blago Angerera u stranu. Za njega je to bilo blago, međutim, dovoljno da kauboja baci na bunar. Ovaj kolos od čoveka morao je da poseduje ogromnu snagu, iako mu ramena nisu bila široka kao ramena Luka Šorta, na primer, niti je bio tako brz kao Vajatov prijatelj.

Kardvik baci čekić i komad gvožđa na zemlju, podboči se i udahnu vazduh u pluća.

— Pitao sam te kako si dospeo ovamo, skitnico? I ako mi...

Onda se dogodilo! Dogodilo tako munjevito da niko od prisutnih nije mogao ni da prati. U svakom slučaju, „skitnica” je munjevito napao i to ponovo svojom legendarnom levom pesnicom. Pogodio je nadzornika po sred lica.

Stan Kardvik klonu na kolena kao pogođeni bivo. Podupro se obe-

ma rukama na zemlju i otresao glavu kao pokislo pseto. S mukom se uspravio i razrogačio oči.

— Momci, šta to bi? Da me ovaj nije slučajno udario?

Niko od okupljenih nije imao smelosti da mu odgovori.

Sa verande se zaori rančarov glas:

— Kardvik sabi tog momka u zemlju!

Vajat je znao da mora sve da položi na jednu kartu. Bilo je nemoguće da odugovlači borbu sa ovim kolosom od čoveka. Osim toga, opravdano je strahovao da će se još neko umešati u borbu, jer su se kauboji lagano približavali sa svih strana. Dakle, morao je da dejstvuje munjevito.

Na svoju sreću nije morao da napada, jer se upravo gorostas uz besne poklike ustremio na njega. Vajat zamahnu desnim krošeom i pogodi ga u levu stranu grudi, a odmah zatim levim krošeom sa strane u bradu. Ta dva udarca, jedan za drugim, bila su tako snažna da je div pao na zemlju kao pokošeno stablo i ostao da leži ispruženih ruku nepomično.

Maršal razvuče lice u osmeh, priđe bunaru, dokopa napunjenu kofu vode i sasu divu na glavu.

Nadzornik se odmah osvesti, podupre na laktove, protrlja bradu, a onda razvuče lice u bolnu grimasu.

— Šta se ovde dogodilo? Hej, šta stojite svi oko mene! Prokleta lenja bagro, šta je! Sve mi se čini...

Onda je ugledao stranca i odmah se ponovo uhvatio za bradu, ustao

i još nesiguran na nogama upitao:

— Reci, da me nisi opet udario?

— Ne znam da li bi to tako trebalo reći, Kardvik — uzvratí čovek iz Misurija i podiže obe ruke. Onda pokaza palcem na rančera. — Ja mislim da bi trebalo da ga pitam, da li ovde smem da radim?

Kardvik mu brzo priđe, uhvati ga za mišicu i privuče.

— Slušaj me, Teksašaninu! Govorićeš sa mnom! Ja sam još uvek ovde nadzornik.

— Još uvek da — primeti Vajat.

Rančer hitrim koracima siđe s trema, odgurnu svoje ljude i priđe strancu. Raskoračen i ispršen, stajao je kao paun i zabacio glavu.

— Odakle dolazite?

Vajat pokaza desnim palcem preko ramena.

— Odande.

— Vrlo iscrpno obaveštenje. Kako se zovete?

— Donegan.

— Lepo ime — rugao se rančer.

— Imate li možda još jedno ime?

— Da, da. — Vajat se glupo smešio. — Naravno, zovem se Beri. Zar to nije lepo ime? Moj otac je smatrao da boljeg nema.

— Tišina! — prekide ga rančer. I, šta umete? Mislim, osim toga što umete da se tučete?

— Oh, svašta. Umem da obuzdam konje, umem da radim u štali. Najradije bih u stvari bio na pašnjaku, ako nemate ništa protiv, gazda.

— Nemojte me nazivati „gazda“! — brecnu se rančer. — Nismo još dotle došli.

— Jesmo, jesmo — zaključí Vajat, vadeći iz košulje jednu od svojih slomljenih cigara, odgrize joj vrh i pljunu na zemlju pored samog rančera. Biće od toga, nešto, gazda, sigurno. Uopšte se ne možete odreći ovakvog momka, kakav sam ja.

Vlasnik imanja se gnevno okrete.

— Volim ovakve bilmeze, neka ih đavo nosi.

Kardvik doviknu za rančerom.

— Hej, gazda šta će biti?

Rančer se pope na verandu.

— Pa, ovaj, negde ćeš ga već upotrebiti. Konačno, ne možemo se odreći nijednog kauboja, naročito ovakvog. Ovaj momak, po svemu sudeći, dolazi iz Teksasa, a tamo se ljudi razumeju u ovaj posao.

Time je stvar bila uređena. Kardvik ispruži ruku, prihvati Vajatovu i reče:

— U redu, dečko, pripadaš našoj momčadi. Gledaj da nađeš sebi neki posao u štali, ili možda umeš da postaviš obruč na točak?

— Umem, svakako — uzvрати čovek iz Misurija i odmah priđe kolima sa kojih je bio skinut levi zadnji točak. Veliki gvozdeni obruč, koji je obrađen u kovačnici, ležao je na zemlji. Maršal je uz pomoć dva čekića stavio obruč. Uradio je to tako vešto da se kauboji, koji su ga ispod oka posmatrali, nije mogao da ne otme uzvik divljenja.

— Nadajmo se da nije suviše vredan — procedi Angerer — inače će imati sa mnom posla.

Blif ovo nije mogao da prećuti.

— Kažeš, imaće s tobom posla?

Meni se sve čini da je s tobom već imao?

Angerer munu mršavka levim laktom u rebra.

— Izgleda da ćeš ti imati posla sa mnom i to odmah.

U to se umeša nadzornik i odgurnu ih svakog na drugu stranu.

— Dosta! Na posao, lenjivci! Izdangubili ste silno vreme!

Izuzev Angerera izgleda da niko nije više zamerao novom kauboju na tuči. Sve su to bili surovi momci, navikli na grube šale i grubo ophođenje na pašnjacima. Tuče je bilo stalno i one su predstavljale sastavni deo života ovih ljudi.

Jedino crvenokosi Angerer nije mogao da otrpi težak poraz. Ostatak pre podneva utrošio je na to da uveri Blifa da će ovom strancu uspeti da slomije vrat najkasnije za tri dana. Blif nije obraćao pažnju na tu priču, nego je radio svoj posao, koji se sastojao u tome da izvlači vodu iz bunara.

Oko pola jedan na ulazu kauboj-ske kuće pojavi se kuvar i udari metalnim predmetom o gvozdeni trougao. Ovaj zvuk se razleže dvorištem i privuče iz svih šupa, ambara i radionica momke. Hitali su da sednu za trpezu. Bio je to dobar, ukusan ručak i svoja je dobio koliko je želeo.

Do tada maršal nije video nijednog od konja koji pripadaju ranču. Možda uopšte i nisu imali žigove kakve je on tražio.

U toku popodneva radio je u šupi za smeštaj alata. Tu je nameštao ok-

vir za prozor i s vremena na vreme bacao pogled prema koralu.

Prvo što je ugledao tamo bio je konj koji ga je zadivio, plemeniti konj kakvog je do sada samo još jednom video. Ta divna kobila stajala je nedaleko od ograde u pregrađenom delu, da se ne meša sa ostalim životinjama.

Čovek iz Misurija oprezno pogleda na sve strane, pa kada je primetio da ga niko ne posmatra, približio se ogradi i pokušao da namami kobilu. Ona se lagano približila i zastala kraj njega.

Maršal je milovao njenu svilenkastu, nežnu dlaku, od vrata, preko leđa na dole, a onda zastao kao ukopan. Na levoj zadnjoj nozi bio je utisnut isti žig jednog neobično iskrivljeno H, onako kakvo su imali i konji dvojice sivolikih. Maršala obuže čudno osećanje.

Da nije možda upao u centar ban-de i naišao na neki važan trag?

U tom trenutku čuo je šum iza sebe i brzo se okrenuo. Kraj šupe je stajala žena. Možda je imala oko dvadeset godina, oči su joj bile bademaste, tamne, nos lepo oblikovan, a usta sočna. Kada se osmehnula videle su joj se lepi, ali nešto previše krupni zubi.

— Šta je? Dopada vam se ta kobila?

— Da, veoma — uzvraća maršal. — Doista je divna životinja.

— Jeste — nastavi žena, približavajući se lagano ogradi. Obazrela se prema dvorištu, a onda počela da miluje kobilu po vratu. Maršal je posmatrao njenu belu, negovanu ruku i veliki prsten na njoj. Nosi-

la je haljinu boje neba, koja joj je dosezala do zemlje.

— Ima oko tri godine — reče Vajat.

Žena okrete glavu i prikova pogled za lice novog kauboja.

— Da, to je tačno. Vi ste izgleda dobar poznavalac konja.

— Da li je to vaš konj, gospođice?

Vajat je za trenutak pomislio da je preterao svojim pitanjem, ali je želeo pošto poto da sazna istinu.

Žena odmahnu glavom.

— Ne, ne pripada meni.

„Ali nije rekla pripada mom ocu“, prolete maršalu kroz glavu. „Kome li pripada?“

Žena se naslonila na ogradu i posmatrala sada ostale konje.

— Onaj šareni ždrebac je moj. Dopada li vam se?

— Da, lepa je životinja.

— Naravno, ne može se uprediti sa ovom kobilom — rekla je smešeći se i sklanjajući čuperak sa čela. — Ja sam Sinta Horker.

— Moje ime je Donegan — uzvraća maršal.

— Znam, vi ste novi kauboj. Odmah ste se na pravi način postavili.

Dok je to gvorila između obrva usekla joj se jedva primetna bora.

— Ah, to nije ništa naročito. To je uobičajeno kod momaka. Najčešće se dešava da sami izvučete batine kad se negde pojavite. To mi, uostalom, još i predstoji. Verovatno će se nekolicina udružiti da mi vrate milo za drago. Malo će ja dobiti, malo će oni i stvar će da se uredi.

Vajat nije bio načisto sa ovom Sintom Horker. Čas ga je gledala ot-

voreno i zainteresovano, a čis je opet osećao odbojnost u njenim očima. Sad mu se pak učinilo za trenutak da joj je pogled oprezan i podozriv.

— Poznajete li već Kida?

— Ja poznajem dosta momaka koji se zovu Kid. Ne znam na koga vi mislite.

Žena ukloni nevidljivu boru sa svog belog okovratnika i reče podrugljivo:

— Mislím na mog brata Kida Horkera.

— O, vašeg brata? Ne, njega još ne poznajem, gospođice!

— Sigurno ćete ga upoznati. — Zaključila je i ne rekavši više ni reč okrenula se i vratila.

Angerer je nešto ranije pomenuo ovo ime. Maršal je slučajno čuo kako kauboj govori:

— Kid će mu u svakom slučaju pokazati.

Znači, na ovom ranču postojao je korbač u obličju rančeroovog sina Kida.

U kasno po podne došao je nadzornik i pogledao okvir koji je maršal postavio.

— Sasvim dobro obavljen posao — promrmljao je. — Baš me zanima hoće li se dopasti Kidu.

Opet Kid!

Kada se večé spustilo nad preriju, čuo se udarac o metalni trougao. Ovog puta maršal nije hitao na obed. Svojim nožem deljao je komad drveta, ne znajući još kako će da ga oblikuje. Iznenada se kraj šupe pojavi rančeroova kćerka.

— Jeste li vi majstor u gladovanju, mister Donegan?

Vajat je iznenađeno pogleda.

— Kako to mislite gospođice Horker?

— Pa ljudi već sede za večerom.

— Ah tako! Pa, neka sede.

— Ako ne stignete na vreme, neće više biti ničega. Tako je to kod nas.

— To nije samo kod vas, gospođice Horker — reče maršal, nastavljajući mirno da delje drvce.

Prošlo je neko vreme i Vajat je ispod spuštenih kapaka video da devojka još uvek stoji kraj šupe.

— Zašto ne idete da jedete?

— Zbog toga što nisam gladan.

— To vam ne verujem.

— Vaša stvar.

Sintija priđe bliže i upita poluglasno:

— Posmatrate li možda nešto?

Maršal je nastavio da delje, a onda tek podigao glavu.

— Kako to mislite?

— O, tek tako — rekla je, okrenula se i nestala.

Vajat pusti komad drveta na zemlju, vrati nož u džep na čizmi i pođe u dvorište. Na vratima kaubojske kuće stajao je nadzornik Kardvik.

— Da možda ne želiš da omršaviš, Beri?

— Ne, ali mi se čini da to tebi ne bi naškodilo Stānč.

— Zaveži — brecnu se nadzornik. — Ulazi unutra. Pasulj je odličan. Ko ga se odrekne tome nedostaje sigurno daska u glavi.

Čovek iz Misurija namerno nije na pustio mesto sa koga može da posmatra koral, jer je primetio nešto veoma značajno. Sintija Horker se dva puta pojavila na raznim strana-

ma koralu i posmatrala ga ispod oka. Šta je to trebalo da znači nije znao, ali je predosećao da je devojka želela da ga tamo ne zatekne da bude sama kraj koralu.

Da li je njeno šunjanje oko koralu imalo neke veze sa divnom belom kobilom? Da nije možda htela da uzme tog konja? To što se stalno tuda vrzmala pobudilo je u Vajatu sumnju.

Sada je sedeo među kaubojima za stolom i kusao ukusan pasulj.

Kada se posle večere vratio do koralu, odmah je primetio da bele kobile nema. Naravno, nije smeo da se ponaša upadljivo, pa se sve do noći bavio poslom koji mu je Karvik dao.

Kada se posle svega umio na bunaru, prošao je pored rančerske kuće, s namerom da sedne na obalu potočića, koji je tekao nedaleko od dvorišta, krivudajući prema zapadu i istoku i obrazujući ovde granicu između Sjedinjenih Država i Meksika. Upravo je zamakao za kuću, kada je čuo šapat.

— Pst...

Vajat zastade i pogleda okok sebe. Na balkonu gornjeg sprata ugledao je žensku figuru. Bila je to Sintnija.

— Kuda ste se uputili,? — pitala je.

— Malo do potoka.

— Na vašem mestu bila bih veoma oprezna, mister Donegan.

— Zbog čega? Zar ovde ima Indijanaca?

— Ne, nisu se pojavili u poslednjih sedam ili osam godina, ali dole kraj potoka po žbunju muvaju se razni tipovi.

— Razumem, gospođice Sintija — uzvрати Vajat i dodirnu obod šešira te nastavi dalje.

Htela je da ga opomene!

Odmakao se toliko od kuće da bude siguran da ga niko ne može videti, a onda skrenuo u širokom luku prema jugozapadu, da odatle stigne na obalu potoka. Seo je na jedan kamen i posmatrao vodu, što je ranije kao dečak rado činio.

Zašto je ovamo došao?

Zbog toga što je na dva konja, koje su jahali razbojnici video neobične žigove. Tragajući za tim, stigao je na Hortkerov ranč. Osim toga, takvog konja video je i u Santa Fe.

Pošto je upoznao kauboje i rančera, gotovo da je poverovao da je ovamo uzalud došao.

Onda je u koralu ugledao belu kobilu sa žigom! Kome li pripada?

Kao što je poznato, beli konj je u ovom kraju bio velika retkost. Jahača belog konja, ma koliko bio neupadljiv, zauvek bi svi zapamtili baš zbog takvog konja. Vođa sivolikih je gore u Koloradu jahao belu kobilu. I kasnije su ga viđali na takvom konju. Čovek, koji je počinio ubistvo na Kvaltinger ranču, takođe je jahao belu kobilu. Dalje, čovek koji je provalio u stanicu za zamenu konja u Harpersvilu, imao je belog konja. Najzad, čovek koji je u Tombstonu projahao kroz dvorište zločinačke porodice Flanagan, projahao je na leđima bele kobile.

Zapravo, čovek iz Misurija je došao ovamo, jer je hteo da vidi ranč sa koga potiču konji, koje je video kod sivolikih. Istina, da će baš ov-

de naći čuvenu belu kobilu, nije uopšte očekivao.

To naravno, nije moralo da bude nešto značajno, čak nije moralo ništa da znači. Međutim, suviše se stvari uklapalo. U svakom slučaju, bila je razloga za podozrevanje čoveku kakav je bio Erp. Taj beli konj mora da je bio vlasništvo rančera, jer je teško poverovati da bi Horker hteo da drži nekog tuđeg konja u svom koralu. Isto tako, bilo je izvesno da rasni, plemeniti konj ne pripada nijednom od kauboja, jer onaj koji je u mogućnosti da ima tako skupu životinju, taj ne bi dirinčio na udaljenom graničnom ranču.

Obruč se sve više i više stezao — obruč pretpostavki i sumnji, oko rančerovog sina Kida Horkera. Njemu mora da pripada konj.

Vajat je grozničavo razmišljao o tome zašto ga je Sintija upozorila, i naravno, na šta. On bi u svakom slučaju bio na oprezi, jer je računao s tim da će Angerer uspeti da pridobije nekolicinu kauboja i da će mu prirediti neku podlost. To je uostalom, devojci već rekao. Znači, ona ga na to i nije upozoravala, nego na nešto sasvim drugo.

Obilaznim putem vratio se u dvorište ranča, ušao u kaubojsku kuću i legao u postelju koja mu je bila određena.

Rančerov sin se izgleda nije vratio kući, a Vajat, naravno, nikoga ništa nije pitao.

Sledećeg jutra, oko devet sati, ispostavilo se da nešto treba doneti iz grada. Nešto za kuhinju, neke namirnice, a i materijal za radionicu.

Nadzornik je odredio Angerera za ovaj posao, a onda pogledao Doneganu.

— Konačno bi trebalo da i ova „skitnica” — izgovorivši ovu reč, vrlo se ljubazno nasmejao — Da krene s tobom, tako da odmah upozna grad.

Angerer lupi pesnicom o okvir prozora u kaubojskoj kući i promrsi:

— Zar tog momka da povedem?

— Budi oprezan, Zoltane — upozori ga nadzornik. — Mogao bi se razgneviti, a onda znaš šta biva.

Zbog poraza, koji je pretrpeo od stranca, nadzornik je izgubio nešto od svog autoriteta među momcima, što naravno nije primetio.

— Ama pusti — negodovao je dalje Angerer. — Nije mi uopšte stalo da sa tim momkom putujem.

Vajat mu priđu bliže.

— Imaš li kakvih briga, Angerer?

Crvenokosi se izmače i steže pesnice.

— Sklanjaj ovog momka ispred mojih očiju, Kardvik, inače ću mu platiti za ono juče.

Nadzornik, koji je voleo male promene u jednoličnom životu na ranču isceri se ohrabrujuće:

— Da, učini to Zoltan.

Da li je nadzornik pri tom želeo da novi kauboj dobije batine, ili je priželjkivao da Angerer i po drugi put bude na zemlji, teško je bilo utvrditi.

Angerer pljunu u šake, skide šešir i ustremi se na tobožnjeg Tekšanina.

Vajat stavi ruke ispred sebe, držeći čvrsto šake jednu u drugoj, kao

branu ispred tela i lica. Tako je odbio udarce.

Ridokosi nije imao dovoljno duge ruke da probije i premosti ovu branu. Na kraju se ova čarka završila time, što je dobio ne preterano žestok udarac u grudi, koji mu je ipak izbio vazduh iz pluća. Zoltan Angerer je, hvatajući vazduh kao riba na suvom, pobledeo kao zid.

— Dakle, jer stvar sređena? — upita nadzornik?

Angerer samo proguta pljuvačku.

— Onda putujmo — reče maršal i uze iz nadzornikovih ruku cedulju. — Mislim da ovaj crvenokosi zna gde se ove stvari mogu nabaviti.

Krenuli su. Sedeli su ćutke na kočijaškom sedištu i gledali pred sebe.

Dva kulaša su polako grabila prema Rubiju. Kada se grad konačno pojavio na horizontu, Angerer promrmlja sebi u bradu:

— Ti imaš cedulju, prema tome pobrini se za ono što je potrebno. Mene ostavi „u Žutoj kozi“.

— U redu — uzvrat Vajat i isceri se. — Tamo i pripadaš.

Kauboj gnevno zabaci glavu.

— Ti da paziš kako se ponašaš.

U novom kauboju Angerer je video suparnika. U toku sedam godina od štalskog sluge izbio je u prvi red kauboja, tako da je dolazio u obzir za nadzornika, ako Kardvik iz bilo kog razloga otpadne. Najzad, nadzornik može da bude onesposobljen ako ga konj udari kopitom, može neko da ga ustreli, ili može da se povredi na nekom poslu. Angerer je kod vlasnika ranča već zauzeo takve

pozicije da je računao na Kardviko-vo mesto.

Sad je došla ova skitnica, ovaj iscereni odrpanac iz Teksasa i izigravao velikog čoveka. Za trenutak, ridokosi se setio reći svog prijatelja Blifa, kada su sinoć razgovarali u hodniku.

— Sklanjaj prste s tog momka, Zolt! Vidiš da tuče kao pastuv. Ako misliš na bilo kakav obračun, na mene ne računaj. Poznajem ja te Teksašane. Tvrdi su kao granitna stena, a živavi kao biftek našeg kuvara.

Međutim, ove reči nisu umanjile gnev prema novom kauboju. Utuvio je sebi u glavu da Doneganu po svaku cenu mora pokazati ko je jači.

Šta bi ovaj neobuzdan momak, koji se odselio pre dvadeset godina sa svojim starijim bratom iz hladne oblačne Irske, kada bi znao ko je u stvari skitnica Donegan!

Mrzovoljno je posmatrao kuće Rubija, koje su se sada pomaljale na horizontu.

Kola su se lagano kotrljala glavnom ulicom. Kada su prošli pored konjušnice, stari Voterlend je stajao na kapiji i posmatrao kola. Vajat mu namignu, a onda nastavi da gleda u drugom pravcu.

Stari se uhvati za vrat kada je ugledao momka koji sedi kraj maršala na kočijaškom sedištu. Ovog divljeg crvenokosog momka imao je prilike nekoliko puta da vidi u „Žutoj kozi“ prilikom tuča. Taj momak je izazivao kavgę.

— Jake nerve ima ovaj maršal — promrmlja sebi u bradu, znajući

zbog čega je Vajat došao na Horke-
rov ranč.

Kada su bili ispred „Žute koze”
Angerer munu Teksašanina.

— Stoj!

Vajat mu je vratio milo za drago
na taj način što je naglo zaustavio
kola, pa je Angerer pao sa sedišta.
Sedeo je u prašini i podupro se na
ruke.

— Čekaj samo, to ćeš mi platiti,
burazeru! — promrsio je.

Vajat nije obraćao pažnju na nje-
ga, nego nastavio put. Zaustavio je
kola ispred Džefrijeve trgovine, si-
šao sa sedišta i ušao u radnju. Tezga
je bila natrpana robom, tako da se
mali trgovac, koji je iza nje stajao,
gotovo i nije video.

Džefri je imao oko šezdeset godi-
na, proređenu kosu i naočari sa ta-
ko debelim staklom da su mu oči iz-
gledale male kao dugmad na košulji.
Nos mu je bio crven od viskija, a us-
ne ispucale. Okovratnik je sigurno
nosio punih mesec dana. Imao je
takvu boju da se teško moglo naslu-
titi da je ikad i bio beo. Kratak sme-
di radni kaput imao je raznobojne
zakrpe.

Četiri žene su uzbuđeno razgova-
rale pred tezgom. Vajat se probi do
tezge i pruži trgovcu cedulju.

Jedna od žena se okrete.

— Hej, kauboju, sačekajte da do-
đete na red.

— U redu je, gospođo. Samo sam
predao svoju cedulju. Na žalost ne-
mam vremena za prepodnevno čas-
kanje.

Trgovac klimnu glavom.

— U redu, mister, sve mi je jas-
no. To je za Horkerov ranč.

Kad je pomenuo ime Horker, pres-
tao je svaki žagor. Svi su se okre-
nuli i posmatrali stranca.

Dakle, ponovo momak sa tog ran-
ča! Bilo bi divno da te ljude više ne
vide u gradu. Svi su to mislili, ali
niko ništa nije kazao.

Čovek iz Misurija napusti ovu rad-
nju, pređe na suprotnu stranu ulice,
i uputi se pravo u trgovinu alatka-
ma, koju je držao Džin Torp.

Vlasnik radnje bio je visok čovek,
čekinjaste brade i bujne razbaruše-
ne kose. Mogao je imati četrdeset
pet godina, ako ne i više. Pripadao
je onoj vrsti ljudi kojima je prijalo
da ih sopstvena žena već u četrde-
soj godini zove deda.

Vajat mu saopšti šta je potrebno
ranču. Dobio je robu odmah i nato-
vario je na kola.

Onda se ponovo vratio do Džefri-
ja. Ovaj je još uvek posluživao že-
ne. Klimnuo je ljubazno kauboju
glavom.

— Samo trenutak, mister. Treba da
poslužim ženu gradonačelnika i gos-
pođu Somervi.

Ženama se iznenada veoma žurilo
kada su videli da se kauboj sa Hor-
kerovog ranča vratio. Kada su ostali
sami u radnji Vajat reče trgovcu:

— Mi izgleda nismo baš omiljeni
u gradu?

Trgovac se uslužno osmehnu i
nagnu nad tezgu.

— Ne lupajte time glavu, mladi
čoveče! Svi će oni pevati drugu pes-
mu kada dođe pravi čas. Zar i vi ne
mislite tako?

Vajat spremno potvrdi, iako je gorep od želje da upita našta to trgovac cilja.

Džefri mu je spakovao stvari za kuću i pomogao da iznese napolje. Onda je zaverenički potapša maršala po ramenu i pozdravio gazdu.

Vajat okrete kola i zaustavi ih pred „Žutom kozom“.

Kada je gurnuo krila pomičnih vrata, ugledao je riđokosog kauboj kako stoji naslonjen za šank u grupi ljudi.

Naravno, Angerer je odmah u ogledalu iznad šanka ugledao Vajata, muvao čoveka do sebe i rekao glasno da čovek iz Misurija može da čuje:

— To je taj poganac. Sada će me upoznati.

Vajat je mirno stajao na vratima kada se Angerer okrenuo i prezrivo ga odmerio.

— Gle, skitnice, tu si.

— Da, razbojniče, ovde sam — uzvрати mu Vajat mirno.

Kauboj promeni boju.

— Šta si to rekao, lupežu? Da li si možda izgovorio reč „razbojnik“?

— Nemoj da me zadržavaš, čoveče, nego kreni, inače ćeš se pešice vratiti na ranč.

Pri tom se Vajat Erp okrenuo i pošao prema tremu. Zaorio se poziv riđokosog iza njegovih leđa:

— Poteži!

Maršal nije ni pomišljao da prihvati ovaj izazov. Sišao je sa trema i prišao kolima. Kada je hteo da se popne na kočijaško sedište, Angerer je bio na vratima i držao obema rukama krila.

— Mora da si lud, Donegan!

— Penji se!

Angerer dođe do same ivice trema i povika iz sveg glasa:

— Moram ti nešto reći, Donegane. Kod nas se veoma retko dešava da putujemo u grad. Ne uobražavaš valjda da ću se zbog tebe odmah vratiti. To nije običaj, Donegane, zapamti to. Ako si suviše škrt da potrošiš na piće, to je tvoja stvar. Ja ću popiti još koju čašicu pre nego što počnem da gutam prašinu.

— Možeš da činiš šta hoćeš, Angerer. Ja se vraćam nazad.

Na to kauboj skoči sa trema, pope se na kočijaško sedište i gurnu Vajata na drugu stranu s kola. Oba čoveka su pala na zemlju. Digao se veliki oblak prašine. Izgledali su kao da su bili u mlinu. Maršalu je jedna ruka ostala slobodna, tim pre što se nalazio odozgo. Dokopao je kauboj za grudi, podigao ga i prilepio mu žestok šamar.

— Dosta šale, Angerer! Penji se na kola!

Vajat Erp se, međutim, prevario u crvenokosom kauboju. Ovaj je bio žilaviji i tvrdoglaviji nego što se moglo slutiti. Ustremio se na maršala i neočekivano ga udario glavom u stomak. Vajat se zanes nekoliko koraka unazad i pade. U jednom skoku Angerer se stvorio kraj njega i prilepio ga za tle. Čovek iz Misurija ga je uhvatio za ramena, skupio noge u kolenu, a onda ih naglo ispružio, tako da je napadača odbacio kao loptu. Čuo se tresak i pad teškog kaubojevog tela u

uličnu prašinu. Ostao je da nepomično leži.

Vajat ustade, otrese šeširom prašinu sa odela, pa priđe Angereru. Ovome su još uvek bile zatvorene oči.

— U redu, svestiću tel

Erp ga dohvati za grudi i donese do pojila za konje. Zagnjurio ga je sve do ramena u vodu.

Angerer je odmah bio pribran. Njegov trik sa nesvešćicom nije uspeo, kao što mu uostalom nije uspelo ni da uplaši Donegana.

Vajat ga dokopa za mišicu i gurnu preko kolima.

— Hajde, konačno se penji, ako ne želiš da te ceo grad posmatra.

Hteo ne hteo, Angerer se pope na kola, a čovek iz Misurija prihvati uzde.

Zoltan Angerer je bio podmukao momak. Neočekivano je potegao revolver i zamahnuo njime prema Vajatovoj glavi.

Imao je nesreću da ga pogodi tačno u metalnu pločicu koju je maršal pričvrstio ispod pantljike šešira sa unutrašnje strane. Ta pločica mu je do sada više puta spasila život.

Istina Vajat je bio malo ošamućen i zaneo se, ali se brzo podupro nogama i povukao s kola svog napadača. Kotrljali su se još jednom zajedno po prašini.

Kada se konačno uspravio na noge, maršal zamahnuo desnim krošekom i pogodi riđokosog u grudi. Udarac je bio tako žestok, da je momak bacio na tle. Vajat je stajao raskoračen ispred poraženog Angere-

ra, obrisao čelo, a onda, kada se okrenuo, primetio je jednog jahača na riđoj kobili — krupnog čoveka, snažne glave, očiju boje čilibara, tamne kose i negovanih brkova. Odelo mu je bilo lepo krojeno i elegantno. Na prvi pogled se nije moglo primetiti da nosi oružje.

Konj kojeg je jahao bio je veoma lepa životinja, čiste rase.

Leđeno je odmerio maršala, a onda rekao oštrim odsečnim glasom:

— Vi mora da ste poludeli!

Vajat je mirno tresao prašinu sa odela, a onda se sagnuo, dokopao Angerera, prebacio ga preko ramena i smestio pozadi u kola.

U to se kauboj osvestio, uspravio i video kako se njegov protivnik penje na kočijaško sedište. Hteo je da poskoči, ali je tada ugledao jahača koji je stajao iza kola. Aveninjsko bledilo razli mu se po licu. Klimnuo je uplašeno glavom u znak pozdrava, i preskačući robu došao na kočijaško sedište.

— Znaš li ko je to? — prosikta Angerer.

Vajat nije odgovarao.

— Reći ću ti odmah. To je gazda!

Gazda? Znači stari Horker izgleda sasvim drugačije, ili je to možda njegov sin?

U to je jahač stigao do konja. Držao je dugačak smeđi korbač u desnoj ruci i zamahnuo da zaustavi zapregu. Vajat ga pogleda ispitiivački.

— Šta je po sredi, mister?

Kid Horker je bio čovek tridesetih godina, držao se pravo kao

sveća, a na licu mu se ogledao izraz samouverenosti i ponosa.

— Ko ste vi? — upitao je odsečno?

— Moje ime je Donegan. A ko ste vi?

— To ćete blagovremeno saznati, Donegan. Pretpostavljam da vas je moj otac primio na ranč.

— Vaš otac? Ja ne znam ko je vaš otac. Radim na Horkerovom ranču. A sada mi se sklanjajte s puta, inače ću vas skinuti s konja.

Kao ćilibar žute oči opasno sevuše.

— Silazite, Donegan — rekao je muklim glasom, cedeći svako slovo.

Vajat, međutim, povuče uzde i potera kola. Na to Horker kliznu iz sedla i prihvati dizgine konja u zapregi. Stao je ispred kola da ih zaustavi.

— Stoj! — viknuo je.

Čovek iz Misurija lagano siđe sa kočijaškog sedišta i priđe jahaču.

— Čujte, mister, ja sam miroljubiv čovek. Ali ako vi mislite da me možete smatrati budalom samo zbog toga što ste malo više popili, u zabludi ste. Sklanjajte se ispred zaprege.

Pošto Horker nije poslušao naređenje, Vajat ga dohvati za revere i povuče. Učinio je to svesno, tako da mu šavovi na kaputu popucaju.

Sa otkinutim reverima i očima zakrvavljenim od gneva stajao je na ulici uobraženi, ponositi Kid Horker. Trebalo mu je maksimum napora da se obuzda i ne zadavi ovog čoveka.

Gore na kočijaškom sedištu sedeo je bleđa i opuštena lica crvenokosi Angerer. Verovatno je da su skitnici, koji je došao na njihov ranč iz Teksasa, odbrojeni sati.

Ako je Horker očekivao da će tobožnji novi kauboj nastaviti borbu, veoma se prevario.

Vajat se vrati na svoje sedište, uze bič iz držača i tačno u trenutku kada je Horker hteo da se maši za revolver pogodi ga korbačem po sred lica. Tamo gde je pogodio, stvorio se debeli crveni otok, koji je veoma brzo dobio plavu boju.

U jednom skoku Vajat je ponovo bio na zemlji, podigao iz prašine mali revolver, koji je rančerovom sinu ispaao iz ruke i rekao:

— Slušajte, mister, ne bi trebalo da ove stvarčice nosite sobom, jer očigledno ne umete njima da rukujete. Ako želite svoje oružje da dobijete nazad, moraćete da se potrudite i dođete na Horkerov ranč.

Sa rančerovog lica nestala je sva boja.

Krenuo je dva koraka napred i isturio glavu.

— Samo trenutak, Donegan! Imam još nešto da vam kažem.

Angerer je trljao ruke zlorado se osmehujući.

— Moje ime je Horker. Ja sam Kid Horker.

Umesto da se tobožnji kauboj ukočio od straha, prebledi i na bilo koji sličan način reaguje na ovo, mirno je levom rukom izvukao iz džepa opušak cigare i stavio ga među zube. Onda je iz desnog džepa izvukao palidrvce i kresnuo ga o

nokat palca. Prinoseći plamen opušku, rekao je kao uzgred:

— Meni je svejedno ko ste vi. No, za vas bi bilo dobro kada biste naučili kako se treba ponašati.

Bacio je ugašeno palidrvce, popeo se na kola, povukao uzde i poterao kočiju, ne udostojivši rančarovog sina ni jednim jedinim pogledom.

Tek kad su malo odmakli od grada, Angerer promrsi:

— Eto ti, burazeru. Biće ti to paklena kaša koju nećeš moći da pokušaš.

— Gledaj svoja posla.

Angerer je ćutao pola sata, a onda opet počeo:

— Sprema ti se iznenađenje, ami-go.

— Rekao sam ti da ćutiš.

— Ali ja ti mislim samo dobro — pretvarao se kauboj. — Konačno, svi smo mi goniči i moramo da se držimo jedan gdrugoga. On je sin starog gazde, srediće te. I to žestoko. Ti ga ne poznaješ. Video sam kako je jednog momka tako izudarao korbačem, da je sutradan jedva mogao da se popne na konja i odjaši.

— Tvoje me mišljenje uopšte ne zanima, Angerer. Ako sada ne začežeš, odletećeš sa kola.

Grubošću protiv grubosti, to je bio jedan od nepisanih zakona savane.

Vajat je pretpostavljao da će ga Kid Horker preteći na konju i ranije stići na imanje. Međutim, to se nije dogodilo.

Kad su stigli na ranč maršal istovari alatke, a Angerer odnese namirnice kuvaru.

Pošto je ispregao konje i smestio ih u koral, Vajat se odmah dao na posao, dok je Angerer hitao da svima ispriča senzacionalnu novost. Nije proteklo ni četvrt sata, a svi na ranču su znali šta se u gradu dogodilo.

U napregnutom iščekivanju kauboji su ispod oka posmatrali novodošavšeg, koji je sebi dozvolio nešto što nikad niko sebi nije ni u snu smeo da dopusti. Konačno, svi su dobro znali do koje mere je Kid Horker bezočan i neobuzdan. Kako nemilosrdno kažnjava ljude.

Vreme je odmicalo. Sin rančera se još uvek nije vratio. Posle izvesnog vremena je čak i stari rančer saznao šta se u Rubiju dogodilo. To mu je ispričao stari Hokins, koji je pomagao u kući. Hokins je već dvadeset godina bio na ranču, pa je sebi dao slobodu da to svom gazdi saopšti u poverenju.

Kada je to čuo, rančer je poskočio kao oparen sa stolice, i to tako naglo da su mu svi papiri sleteli sa pisaćeg stola.

— Donegan, pa to nije moguće!

— Jeste gazda, istina je. Saznao sam iz prve ruke Zoltan Angerer mi je lično ispričao.

— Ako je to istina — promrsi rančer — onda ću narediti svim kaubojima da pretuku tog poganog Teksašanina, kako bi ga naučili ređu.

Vrata rančerove radne sobe nisu

bila potpuno zatvorena, pa su reči odjekivale hodnikom. U sobi, koja se nalazila tačno preko puta rančero-ve, Sintija je sedela za malim stolom i vezla. Gotovo ne dišući slušala je očeve reči. Odmah je ostavila vez i napustila kuću kroz sporedni ulaz. Uputila se u koral obilaznim putem. Tamo je zatekla novog kauboj-ja kako posluje oko ograde, zamenjujući dotrajale daske novim. Lagano mu se približavala i stala iza njega. Pošto se nije okrenuo, htela je da skrene pažnju na sebe:

— Ovde na uglu ima dosta posla. Mnoge daske su dotrajale.

Vajat odgovori, ne okrećući se:

— Da, dosta toga, i to ne samo u tom uglu.

Sintija je razmišljala o njegovim rečima. Lupala je glavu šta bi one mogle da znače.

Razvijenim instinktom, svojstvenim ženama, osetila je da to nije običan momak. Iako se ponašao veoma grubo, primetila je da se razlikuje od ostalih, mada nije mogla da odredi po čemu.

— Čula sam da ste jutros imali neki sukob u gradu.

— Da, to je tačno — uzvratilo je Erp mirno i nastavio da radi.

— Tukli ste se sa Angererom?

— Nisam mogao da izbegnem.

— Ne možete se stalno tući. Koliko juče, tukli ste se ovde u sred dvorišta.

— Nećete mi verovati, gospođice Sintija, ali meni do toga uopšte nije stalo. Ja ne volim da se tučem. Međutim, ne mogu tek tako momke

koji vape za batinama da razočaram.

Devojka se zvonko nasmeja. Kad je nastavila da govori, uplašeno je pogledala prema dvorištu, da je možda neko nije primetio.

— Ja sam čak čula, mister Donegan, da ste danas u gradu počinili pravu glupost.

— Ma nemojte reći! — uzvratilo Vajat mirno, ne prekidajući posao.

— Danas ste u gradu sreli mog brata.

— Ako vi mislite da je to glupost, gospođice Sintija, ne bih vam protivrećio.

— Vi ste se tukli sa Kidom?

— On je to tražio, gospođice.

— To će vas skupo stajati.

— Treba sačekati, pa videti — uzvratilo je Erp.

— Vi ste ne samo ponositi, nego na nesreću i nepromišljeni, Donegan.

Vajat lagano okrete glavu, pogleda devojku pravo u oči i reče krajnje ljubazno:

— Mister Donegan, molim vas:

Ljutito se okrenula, načinila nekoliko hitrih koraka, a onda zastala i lagano se vratila.

— Htela sam samo da vam kažem, mister Donegan, da sa mojim bratom nema šale.

— Da, u pravu ste i ja sam taj utisak stekao.

— Čuvajte ga se! — rekla je najzad i otišla.

Vajat prestade da radi i pogleda za njom kako laganim, gipkim koracima grabi dvorištem i zamiče u rančersku kuću.

Žarko je želeo da je pita šta je sa belom kobilom, ali se nije usudio. Gde li je uopšte ta plemenita životinja? Da li je Sitija izvela iz koralu?

Dan je prošao, veče se spustilo, a rančerov sin se nije vratio kući.

Kid Horker je imao u gradu prijatelja kod koga je ostao do mraka, kako ne bi morao sa nagrđenim licem da jaši kroz Rubi. Nije hteo ni da se vrati na ranč.

Za vreme večere niko više nije hteo da govori sa novim kaubojem. Čak ga nije oslovio ni nadzornik Kardvik koji je do tada pokazao izvesnu naklonost prema novom čoveku.

Strah od Kida Horkera, sa kim je Donegan u Rubiju imao sukob, bio je ogroman, veći od svega drugog. Momčad sa ovog ranča znala je dobro da će mu Kid vratiti punom merom.

Noć se već uveliko spustila i na horizontu su se pojavile prve zvezde, kada se rančerov sin najzad vratio.

Vajat je stajao u prolazu između ambara i kovačke radionice i odmah ga prepoznao.

Ispred same rančerske kuće Kid Horker kliznu iz sedla, pljesnu konja dlanom po sapima i to veoma jako, tako da je riđan uplašeno otrčao prema koralu, gde ga je prihvatio jedan od kauboja.

Kid se pope na trem, ostade tu nekoliko trenutaka, a onda se okrete. Međutim, nije mogao nigde da vidi čoveka koji ga je uvredio.

Ljutito je gurnuo ulazna vrata.

Uskoro je iz radne sobe, čiji je prozor bio okrenut prema dvorištu, odjekivao njegov odsećan glas. Nije se, međutim, moglo razabrati šta govori.

Vajat je napustio mesto na kome je do sada stajao i uputio se prema koralu. Popeo se na gornju prečku, pridržavajući se potpeticama za poslednju. Trgao ga je Sintijin glas.

— Vi ste još uvek ovde?

— Da, gospođice Sitija. Nadam se da nemate ništa protiv.

— Imam. Rekla sam vam da treba da budete oprezniji. No, kao što vidim, govorila sam u vetar.

— Na osnovu čega ste to zaključili?

— Na osnovu toga što ste još uvek ovde — uzvratila devojka ljutito.

Sintija priđe još jedan korak bliže i reče prigušenim glasom:

— Vi morate da idete, mister Donegan. Nemate nikakvih izgleda. Moj brat nemilosrdno kažnjava.

— Šta tu ima da se kažnjava, gospođice? On je bio taj koji je zapodeo kavgu. Čovek koji na mene poteže revolver mora s tim da računa da ću se braniti. U svakom slučaju, daleko je bolje što sam ga ošinuo korbačom preko lica, nego da sam recimo potegao kolt. Sada bi, naime, imao rupu u stomaku.

Sintija mu je sada prišla sasvim blizu da je gotovo osetio njen dah.

— Mister Donegan, ja mislim da treba nešto da vam objasnim: nisam došla ovamo zato što mi je do vas stalo. Radi se o mom bratu.

Maršal podiže levu obrvu.

— Kako da to shvatim, gospodi-
ce?

Devojka je uvidela da se malo
zatrčala. No, brzo se pribrala i do-
dala:

— Moguće je da moj brat počini
glupost zbog koje bi se kasnije ka-
jao. Mislim da učini glupost zbog
vas. Zbog toga vas molim da odete.

— Ali, gospođice, to je besmisle-
na molba. Ja sam na ovaj ranč do-
šao i hoću tu da ostanem.

— Ne, ovde nećete ostati:

Iznenada u Sintijinoj desnoj ruci
bljesnu revolver. Bio je to mali kolt
kalibra dvadeset dva, koji su često
nosile žene na rančevima. Maršal
ostade na svom mestu na ogradi, ne
obraćajući pažnju na upereno oru-
žje, pogleda devojku pravo u oči.

— Ko ovde ima nameru da po-
čini glupost, mis Sintija?

— Ja sam vam rekla da se gu-
bite, Donegan.

— Ne tako žurno, ledi!

— Sidite sa te ograde. Kako uop-
šte razgovarate sa mnom? Već sam
vam kazala da mi je stalo do mog
brata, a ne do vas.

Vajat kliznu lagano sa ograde, a
onda poče da izvlači iz desne ruke
iverčicu, ne podižući pogled. Upitao
je iznebuha:

— Šta vas to na meni toliko in-
teresuje, gospođice Sintija?

— Vi ste bestidni — brecnu se
devojka.

Vajat se tiho nasmeja.

— Zbog čega?

— Ah, ostavite me na miru!

Okrenula se i htela da ode.

Maršal je uhvati za mišicu, uze

joj revolver iz ruke, otvori doboš
i ustanovi da je prazan.

— Gospođice Sintija molim vas
da mi odgovorite na pitanje.

Podigla je pogled pravo prema
njegovom licu.

— Beri Donegan, ja doista ne
znam šta me na sve ovo nagoni,
Ali, u vama ima nečega što ne
umem da objasnim. Osećam da do-
nosite opasnost, iako ne znam kako.

Rekavši to, Sintija je otrčala na-
зад u kuću.

Erp je gledao za njom, sve dok
njena vitka prilika nije zamakla u
senku trema. Pripalio je cigaru i
desnom rukom se naslonio na ogra-
du.

Kada je nekoliko minuta kasnije
stajao ponovo između šupe i štale,
mislio je da bi bilo dobro da je iz
Tuboka, severno od Nogalesa, po-
slao Doku Holideju telegram.

Samo što je zakoračio šest ili se-
dam koraka u otvoreno dvorište,
kada iza sebe začu povik:

— Skitnice, poteži!

Munjevito kao panter Vajat se
okrete i u padu vide iz pravca štale
bljesak. To mu je bila meta. Ciljao
je u tom pravcu. Na žalost, morao
je da se koristi „Parker koltom”, koji
mu je dao vlasnik konjušnice u Ru-
biju, jer je svoje oružje iz pred-
strožnosti tamo ostavio.

Metak nevidljivog napadača okrz-
nuo mu je desnu mišicu. Iz pravca
štale čuo se gotovo neljudski krik.
Znači, napadač je pogođen. Vajat je
uspeo da vidi prema svetlog zida
štale kako se jedno ljudsko telo iz-
vija, pada na stranu i sa treskom
dodiruje zemlju.

Čovek iz Misurija pođe u tom pravcu, još uvek držeći revolver na gotovs i naže se nad pogođenog. Okrenuo ga je na leđa i kresnuo palidrvce. Pri slabašnoj svetlosti palidrvca video je izobličeno lice riđokosog Zoltana Angerera. Kauboj je bio mrtav. Metak ga je ubio na mestu.

Vrata kaubojske kuće se naglo otvoriše i nekoliko ljudi istrča u dvorište. Bili su naoružani puškama i revolverima. Videli su novog kaubojja kako kleči nad nekim, osvetljavajući ga palidrvcem. Brzo su prišli. Pošto su videli Donegana, spustili su oružje.

— Ko je to na zemlji? — upitao je Kardvik.

— Angerer — dobaci neko.

— Ova skitnica ga je ustrelila — vikao je mršavi Blif. — Brzo, šćepajte ga!

— Samo trenutak — umirivao ih je nadzornik. — Ne tako žustro, momci! Tu stvar treba prvo ispitati.

U to se iz pravca rančerske kuće zaori otsećan glas Kida Kortera:

— On ga je ubio. Sve sam dobro video! Dokopajte ga momci, on će na konopac!

Pre nego što je Vajat mogao bilo šta da preduzme, desetine ruku ga šćepaše, razoružaše i odvukoše sa verande.

Sam đavo zna otkud se stvorilo laso, na čijem kraju je već bila vezana omča, koja mu je stavljena o vrat.

Kid Horker je grmeo:

— Hajde, bacite drugi kraj preko grede.

Nadzornik se probi napred, odgurnuvši nekoliko kaubojja. Dokopao je omču i skinuo sa Doneganovog vrata.

— Samo trenutak! To tako ne ide. Ja sam ovde još uvek nadzornik, a ti samo sin rančera. To nećemo zaboraviti.

— Zaveži, Kardvik — vikao je Kid gotovo piskavim glasom. — Hajde, ljudi, učinite ono što vam govorim.

Nadzornik stade jedan korak u stranu. Pre nego što se bilo ko snašao, držao je u svojoj džinovskoj ruci revolver.

— Ko se usudi da samo dotakne konopac, ja ću ga srediti. Momci, ovde nikakvog revolta nema. Znate dobro da sam ja nadzornik i da treba da me slušate. Osim mene, ovde naređenja može da izdaje samo još gospodar ranča. Ovaj čovek neće biti obešen.

Kid Horker mu priđe i zaurla:

— Ti, prokleti kolosu, šta ti pada na pamet? Kako su usuđuješ da se u ovo mešaš? Taj čovek je ubica. Ustrelio je kaubojja. Trebalo bi, u stvari, da budeš prvi koji bi ga zbog toga pretukao do smrti kao pacova.

— Zabluda, miste Horker. Ovde niko neće biti tučen do smrti. Ovaj čovek je kauboj, kao i svako od nas. Prema tome, s njim će se tako i postupati. Ovde niko neće biti ni linčovan. Ja ću se lično pobrinuti da on bude odveden u grad, gde će mu sudija suditi. Samo to može da se dogodi i ništa više. Momci, uprežite konje u kola.

Vajat nije znao da treba za ovo da zahvali divljenju koje je Kardvik

imao za njega, a ne osećanju pravičnosti.

Stan Kardvik još nikada u životu u borbi pesnicama nije doživeo poraz sve dok ga ovaj teksašanin nije pobedio. To je bilo nešto što je za Kardvika imalo vrednost. Čovek koji njega može da pobedi mora da bude poštovan.

Dogodilo se čudo: kauboји su poslušali.

Upregli su kola i Donegana vezanih ruku i nogu stavili u njih.

Kardvik je odredio trojicu ljudi, koji treba da ga odvezu u grad. I sam je pošao u Rubi.

Pre nego što je kočija krenula, Kid Horker priđe:

— Slušajte, Kardvik, šta ću vam reći. Ne morate se uopšte više vraćati ovamo. Smenjujem vas sa dužnosti nadzornika.

— Vi to ne možete — uzvрати kauboј mirno. — To je stvar vašeg oca. A sada krenimo!

Povukao je uzde, zamahnuo bičem i konji poleteše. Kola su se už škripu kotrljala preko dvorišta ranča.

Na prozoru sobe na gornjem spratu stajala je Sintija bleđa lica. Tek kada je cela gužva prošla, poluodeven rančer istrča na verandu.

— Šta se ovde dešava? Kid, šta je ovo? Gde je Kardvik? Do đavola po sto puta, zar ovde nikad neće biti mira?

Umesto odgovora, Kid procedi psovku kroz zube i uđe u kuću.

Kola su grabila u pravcu severa prema Rubiju.

Ponoć je prevalila kada su ušla u glavnu ulicu i zaustavila se pred šerifskom kancelarijom.

Kardvik posla jednog od kauboја unutra. Bio je to bledunjavi krivonogi Erni Leј. Oprezno je kucao na vrata kancelariје.

Potrajalo je prilično vremena pre nego što je šerif izašao. Čuvar zakona u Rubiju bio je koštunjav čovek četrdesetih godina sa ogromnim brkovima i tipičnim voјničkim kretanjama. Stari građani su znali da je nekada ranije bio oficir u voјsci Konfederaciје.

Kardvik siđe sa kočijaškog sedišta, svuče zarobljenika dole i formalno ga unese u kancelariју. Tamo je u nekoliko reči ispričao čuvaru zakona šta se na ranču dogodilo.

Šerif pogleda Vajata i otkri odmah da mu je mišica krvava.

— On je ranjen!

— Može biti — uzvрати Kardvik. — To ne menja stvar, šerife. Taj momak je od granita.

Bez obzira na nadzornikovu primedbu, šerif otkide rukav i ugleda s prsta široku ranu od metka, koji je Angerer ispalio na Vajata.

— Treba dovesti lekara — zahtevao je šerif.

— Ama, pustite! — odmah nadzornik rukom. — Zar mislite da je Doneganu do toga da plaća lekara? Obavićemo to sami. Konačno, mi smo sa Horker ranča.

Vajat Erp je s mukom uzdržavao da ne vikne od bola kada mu je nadzornik uz pomoć nekolicine kau-

boja zalio ranu viskijem i vezao je komad košulje.

— Nadam se da će ovo biti dovoljno. Pošto će po svoj prilici stići na vešala, nema nikakvog značaja da li će pre toga umreti od zagađene rane.

Potapšao je svojom džinovskom šakom još jednom Vajata po levom ramenu i rekao ljubazno:

— Nemoj primati suviše k srcu, Donegan. To se dešava. Uostalom, kad je čovek mrtav, sve brige prestaju. Ponekad i ja pomišljam da bi bilo dobro da sam mrtav, kada bi sve bilo iza mene. Ovako, još uvek moram na to da čekam. Ako to želiš, bićemo ovde na suđenju. Tu je mrtvac, protiv koga ne možemo ništa. To su neoborivi dokazi protiv tebe. Žao mi je. Bio si odličan kauboj.

To je valjda bio najduži govor koji je snažni Kardvik održao u svom životu. Pošto je to obavio, okrenuo se i napustio kancelariju uz pratnju svojih ljudi.

Šerif Barfu je zatvorenika uhvatio za rame i ugrao ga u ćeliju. Tek kad su vrata bila zatvorena i reza navučena, naredio mu je da se okrene leđima prema rešetkama kako bi mu oslobodio ruke.

— Tako, a remenje sa nogu ćeš sam sebi skinuti, Donegan. Ne bih više želeo da me bilo ko uznemirava. Eno u dnu ćelije je postelja. Lezi, i ni glasa više, inače ću ti usuti kofu vode u ćeliju. Je li jasno?

Vajat je sedeo u mračnoj ćeliji, piljeći u majušni prozor kroz ko-

ji je dopirao trag svetlosti sa ulice. Sati su prolazili.

Rana ga je užasno pekla. Pomišao na sledeći dan ni malo ga nije tešila. Moglo je biti oko dva sata po ponoći kada je čuo šum na tremu. Neki čudan šum kao škripa zrnca peska pod nečijom čizmom. Odmah zatim video je kroz prozor, čič šešir, glavu, pa ramena.

Vajat se munjevito bacio pljoštice na pod i ostao da leži prilepljen. Ni punu sekundu kasnije odjeknuše meci. Staklo puče, okna se rasuše! Ponoćni razbojnik ispalio je sedam metaka u jednu jedinu ćeliju.

Strelac iz zasede zastade još trenutak, oslušnu a onda se okrete. Maršal ga je prepoznao. Bio je to Kid Horker!

Protékao je minut pre nego što se otvoriše vrata. Iz spavaonice je izašao šerif vukući noge.

— Grom i pakao, šta se sad opet dogodilo!? Koji se to prokleti lupez drznuo da me budi iz sna. A, prozor je razbijen, još i to! Platićeš, Donegan, jasno je. Verovatno te momak nije pogodio.

U mraku se spotakao o tronožac, zatim ga uz psokvu odgurnuo nogom. Prišao je ljutito vratima i otvorio ih. Međutim, mogao je samo da čuje topot kopita kako se udaljava. Čuvar zakona zapali lampu i pođe sa njom prema ćeliji. Kada je ugledao zatvorenika da sedi na postelji, klimnuo je glavom.

— Imao si sreće, momče. To je bio neko kome je veoma stalo da ne moraš da sačekaš vešala. Kauboj, koji ti je dobro želeo.

— To kauboj nije bio — uzvratil maršal.

Šerif nabra obrve.

— Treba li to da znači da znaš ko je pucao na tebe?

— Bio je to kid Horker.

— To nije istina — odbrusi šerif. — Kako se usuđuješ da optužiš sina mister Horkera za takvu podlost? Hvala bogu što sam dovoljno umoran, inače bih sada otišao po svoj bič, pa bih ti pokazao, skitnice!

— Idite da spavate, šerife. Imate bolesne bubregel!

Čuvar zakona se trže i ljutito priđe rešetkama.

— Slušajte, Donegan, vi se još uvek osećate izgleda silnim.

— Gubite se! — uzviknu zatvorenik.

Šerif se na ovo tako trže, da mu ispade lampa iz ruku. Prosuti petrolej je kao zmija krivudao, razlivalući se prema sanduku sa municijom.

Vajat je ugledao u uglu svoje ćelije kofu sa vodom. Brzo je skočio i bacio sadržinu kofe na plamen, koji se srećom ugasio.

Šerif je uzdišući seo za sto i s mukom hvatao vazduh.

— Kakva noć! Neka je đavo nosi! Za dlaku bismo odleteli u vazduh. Ovde u ormanu se nalaze nekoliko sanduka sa municijom. Znaš li šta to znači?

— Ostavite me na miru, šerife — uzvratil maršal i spusti se na neudoban, drveni ležaj.

*
* *

Maršal bi bio spreman da sada žrtvuje bilo šta samo da može da se vrati na ranč. Imao je predosećaj da bi tamo mogao da vidi nešto zanimljivo. Posle izvesnog vremena ustao je sa ležaja, prišao vratima i ispitao bravu. Znao je da nema nikakvog smisla da bilo šta objašnjava šerifu. Ovaj bi ga još ismejao. Skitnici se nikada ne veruje, kada iznenada počne da tvrdi da je u stvari maršal.

Razbijajući glavu kako da se izvuče odavde, Vajat se setio jednog starog trika Teksašanina Luka Šortā, koji mu je jednom pomogao da se izvuče iz slične situacije. Opi-pavao je džepove pantalona i našao tamo metak koji je uvek nosio od kako je Luk Šort izveo onaj trik. Niko nije primetio da ima mekta u džepu kada su ga ovamo doveli i pretresli. Uostalom, šta bi čovek i mogao da počne sa metkom, ako nema kolt?

Čovek iz Misurija uze metak i gurnu ga u ključaonicu. Zatim je uzeo kofu, odvalio dršku i uz krajnje napore savio u kuku. Vrh je naslonio na zadnji deo metka u ključaonici, onaj deo u koji udara obarač.

Pošto je to obavio, skinuo je čizmu, a onda iz sve snage potpeticom lupio po gvozdenoj kuki. Metak je eksplodirao i razvalio bravu na najosetljivijem mestu. To još nije bio kraj. Morao je da se pomogne i posteljom, drvenom klupom kao podupiračem. Najzad su vrata popustila. Potrčao je prema zidu, odnosno mestu gde je šerif držao svoj opa-

sač sa revolverom i u sledećem trenutku nestao iz kancelarije. Nekoliko minuta kasnije prebacio se preko ograde konjušnice i obreo u tamnom dvorištu. Preko, u kući starog Vaterlanda, još uvek je gorelo svetlo. Vajat potrča u pravcu svetla i zakuca na okno. Starac se uskoro pojavi na vratima.

— Ko je to!

— Ja sam, Vajat Erp — prošputa maršal.

— Za ime neba, kako to izgledate?

Maršal ga u nekoliko reči obavesti šta se dogodilo i zamoli ga da mu da ždrepcu.

— Sa tim konjem ćete se sigurno odati. Bićete sumnjivi čak i onom ko ima makar pola unce razuma.

— Nisam baš tako siguran. Osim toga, ne bih hteo da vam tražim još jednog konja.

— Nemojte misliti na to maršale. Naravno da ćete dobiti još jednog. Hajdete sa mnom.

Ubrzo zatim Vajat je grabio na sivcu po treći put u pravcu ranča. Kada se približio imanju na pola milje, sjahao je, ostavio konja u visokom žbunu i nastavio put pešice. Išao je prema visokom ambaru, računajući da će tu biti zaklonjen i da ga iz rančerske kuće neće primetiti.

Ako je očekivao da će naći belu kobilu u koralu, ili čuti kako Kid Horker sa nekim od svojih ljudi kraj korala šapuće i kuje planove, prevario se.

Bilo je mnogo gore!

Već se nalazio na trideset jardi od ambara, kada je iznenada čuo zveket uzengija.

Neko je sedlao konje.

Hitro je grabio napred do blizu ambara, legao na zemlju i nastavio da puže prema šupi sa alatom. Video je ljude kraj korala. Sedmoricu! Upravo su izvodili konje.

To ga nije zbunilo, ali kad su prišli bliže, pa je mogao da vidi njihove obrise, učinilo mu se da mu se krv leđi u žilama. Ljudi su nosili kapuljače!

Sivoliki!

Ovde je, dakle, na ovom ranču, koji je delovao tako bezazleno, bilo sedište, ili sastajalište zločinaca, ljudi s vešalima!

Razbojnici su vodili konje do uzanog prolaza između šupa i štala i ostali da stoje tu ćutke. Očigledno su nekog očekivali.

Taj se odmah pojavi. Ali ne u dvorištu, kako su to i maršal i ljudi pod maskama očekivali, nego na uglu ambara. Vajat se jedva uzdržao da ne uzvikne od iznenađenja. Pokušao je da se još više prilepi za tle. Čovek kraj ambara morao bi da ga vidi čim bi učinio prvi korak. Zločinac je išao prema beloju kobilu sa kapuljačom na glavi.

Vajat je očajnički pokušavao da tako drži glavu da bar može videti masku koju ima ovaj čovek sa belom kobilom. Nije mu uspelo.

Da li je to veliki vođa?

To bi maršal sada sigurno znao da je mogao da utvrdi je li vrh kapuljače ovog čoveka crn.

Kako je sad mogao da se uspravi?

Veliki vođa sivolikih mu se nalazio po svemu sudeći, na dohvat ruke. Trebalo je samo da skoči i da ga smakne sa konja. No, čemu bi to koristilo! Sedmorica sivolikih stajali su uz zid štale. Ubili bi ga bez milosti.

Na to se čuo metalni zvuk, koji je veoma podsećao na kuvarev poziv. Malo je iskrenuo glavu i mogao da vidi da čovek na belom konju doista u ruci drži mali metalni trougao, po kome verovatno udara revolverskom cevi.

Taj zvuk se dva put ponovio, a onda su se sivoliki vinuli u sedla. Sledili su čoveka na belom konju, grabeći u noć u pravcu zapada.

Vajat je ležao na zemlji i gledao za ovom grupom utvara kao ošamućen.

Ko su ti ljudi koji slede jahača na beloj kobili?

Da li je moguće da su to kauboji sa ovog ranča, bezazleni momci koje je ovih dana upoznao?

Izuzev Angerera nije bilo ni jednoga za koga bi mogao pretpostaviti da je razbojnik. Smatrao je sebe dobrim poznavaoцем ljudi i bio uveren da ne greši.

No, odakle su se pojavila ta sedmorica, ovde u sred noći?

Isto tako, maršal je bio uveren da na leđima bele kobile sedi Kid Horker. Dokaza, naravno, nije imao. Toliko je uporno o tome razmišljao i toliko mu je stalo da to sazna, da je odlučio da nešto preduzme. Naime, hteo je da se uveri ka-

ko stoje stvari. Srećom, kada je bio kod Vaterlanda, posle bekstva iz zatvora, poneo je za svaki slučaj sivu kapuljaču, koju je u svoje vreme oduzeo razbojnicima. Na brzinu je osedlao jednog kauboj-skih konja, vinuo se u sedlo i oprezno krenuo da prati grupu.

Kuda li je jahač bele kobile vodio ljude?

Išli su u prvo vreme prema zapadu, a onda oštro skrenuli prema jugu. Dakle, tačno tamo gde mali potok obrazuje granicu između Sjedinjenih Država i Meksika. Jahači su koristili gaz preko potoka, a onda nastavili prema brdovitom lancu, obraslom gustim žbunjem. U trenutku kada je grupa jahača prelazila vodu, čovek iz Misurija je uspeo da im se približi na pedeset jardi. Koristio je bučno prskanje vode da im se približi. Upravo je uterao konja u vodu kada je poslednji iz razbojničke grupe već grabio drugom obalom. Vajat je odavno stavio kapuljaču na glavu i hrabro pratio poslednjeg razbojnika.

Šta li to sivoliki smeraju? Do svanuća je bilo samo još nekoliko sati. Ako do novog dana žele da se vrate na ranč, neće moći da idu daleko. Kada su prešli brežuljke, maršal je na jednoj majušnoj uzvišici u daljini ugledao površinu jezera pri bleđoj svetlosti zvezda. Pošto je put do jezera sada bio potpuno ravan, grupa zločinaca grabila je galopom.

Sve što su se više približavali jezeru, maršal je sve jasnije mogao

da vidi da se na njegovoj jugo-zapadnoj obali nalaze kuće.

Bilo je to malo meksičko naselje. Mnogo kasnije je saznao da se zove La Karera. Celo naselje bilo je vlasništvo bogatog posednika, koji je tu smestio svoje ljude. Oni koji su radili na njegovom ranču, a tamo nisu imali smeštaj, stanovali su u ovom naselju. Jezero je bilo bogato ribom, a okolina divljači.

Sivoliki su jahali do naselja. Kada su stigli do prve kuće, jahač na beloj kobili zastade.

Vajat je već odavno skovao plan. Ako je želeo da ostane u grupi sivolikih, nije smeo ni po što da bude osmi, preko brojni, nego sedmi čovek. Da to postigne, postojala je jedna jedina mogućnost: da ukloni sedmog razbojnika.

Kada je ovaj poslednji razbojnik stigao do kuća, Vajat se stvori kraj njega i tresnu ga drškom revolvera po glavi. Odmah mu je stavio ruku na usta da ne bi pustio glasa.

Onesvešćeni zločinac kliznu iz sedla. Vajat sjaha, dokopa čoveka, povuče ga iza kuće i veza ga tako brzo, kako samo može iskusni čuvar zakona. Brzo se vratio do konja i vinuo u sedlo. U to se setio životinje koju je jahao vezani razbojnik. Taj konj je već hteo da zamakne u ulicu kada ga Erp povuče nazad.

Sve se odigralo tako munjevito da niko ništa nije primetio.

— Ko to tamo zaostaje — čuo se siktavi glas jahača bele kobile.

Maršal je za trenutak sklopio oči i osluškivao glas.

Da li je to bio njegov glas, glas velikog vođe?

Iznenada Erpu sinu jedna misao koju je odmah hladno sproveo u delo. Vođa je naložio ljudima da uđu u dvorište na kome je kapija bila širom otvorena.

Nasuprot belo okrećenom zidu jasno su se razaznavale siluete jahača. Vajat ih je brojao: jedan, dva, tri, četiri, pet, šest. Svi su krenuli u dvorište. Poslednji je upravo prolazio kapiju. Maršal je dejstvovao munjevito. Pričerao je svog konja uz poslednjeg jahača, povukao ga naglo za nogu i izbacio iz sedla. Ovaj nije uspeo da vikne, jer ga je teška maršalova pesnica pogodila u slepoočnicu i onesvestila. Bio je to đavolski opasan poduhvat. Vajat povuče onesvešćenog i u četiri hitra koraka ga smesti tamo, gde i prvog.

Imao je želju da mu skine masku sa glave, ali za to nije bilo vremena. Morao je brzo da ga vezuje. Nervozno je prevrtao po džepovima. Nije našao remen. Trgao je maramu sa vrata i hteo da stavi razbojniku u usta, kada se dogodilo:

Preko u dvorištu je jedan od sivolikih primetio dva konja bez jahača. Čutke su posmatrali ulicu.

Šta se to dogodilo? Jedan među njima se odvoji, izvadi revolver iz opasača i otkoči ga. Taj metalni zvuk nije promakao ni maršalu.

Vajatov plan je znači propao, Klečao je kraj zida i video kako ljudi izlaze na ulicu.

Na tri do četiri koraka od ugla stajala je bela kobila sa koje je skinuo drugog jahača. Ono što je zamislio, bilo je veoma opasno. Drugog

izbora, međutim, nije bilo. Morao je da rizikuje. Potrčao je i vinuo se na leđa belog konja. Životinja se na nesreću uplašila i propela. Vajat se grčevito držao za uzde a onda ljudima koji su stajali na nekoliko koraka od njega prosiktao:

— Hajde u dvorište, odmah dolazim.

Nije znao da li mu je uspeo da dobro podržava šaputavi nejasan glas vođe, niti je imao vremena o tome da razmišlja. Što je najgore, nije uspeo ni da skine masku sa lica, jahača bele kobile, jer je bila vezana čvrsto za odelo. Na taj način bi pre bekstva bar uspeo da mu vidi lice. Umesto da samo unese pometnju u redove sivolikih, stvorio je gužvu opasnu po sebe, morao je da beži. Nagnuo se nad vrat konja, zario mu mamuze u slabine i grabio kao metak napred. Kada se okrenuo u sedlu, video je jednog od zarobljenika kako ustaje sa zemlje i istrčava na ulicu. Znači to je bio vođa, jer njemu noge nisu vezane.

Sada je bela kobila mogla da pokaže šta ume i može. A na leđima joj je sedeo pravi jahač.

Posle nekoliko minuta čovek iz Misurija grabio je u punom trku kroz savanu. Kada je stigao do male uzvišice, još jednom se okrenuo. Video je kako ga ostali slede, mada su bili daleko. Prema tome, nije postojala nikakva neposredna opasnost, jer ni jedan od razbojnika nije imao ni približno dobrog konja.

Kada su se našli u ravnici, maršal je ustanovio da bela kobila ipak nije tako brza, kao njegov vranac.

Bilo je pitanje života i smrti da što je moguće više poveća rastojanje iz među sebe i gonilaca.

Kuda da se uputi?

Čovek iz Misurija je odredio cilj — Horkerov ranč. Tamo ga sasvim sigurno niko neće tražiti.

Bela kobila grabila je prema severu. Kada mu se učinilo da su ga gonioци izgubili iz vida, skrenuo je u pravcu ranča. Kapuljaču koju je usput skinuo sa glave, stavio je ponovo. Krajnje oprezno približavao se dvorištu, otvorio vratnice na koralu i smestio belu kobilu u njen boks.

Posle toga se popeo na krov nastrešnicu ispod koje su se nalazila kola i postavio se tako da može da posmatra prvi sprat rančerske kuće, a da ga niko ne vidi.

Nije prošlo ni četvrt sata, a u dvorištu se začuše koraci. Bili su laki i gipki.

Sintija!

Nalazila je između šupe za alat i štala i zastala ispred koralu iznenađena kada je ugledala belog konja. Kada se ponovo okrenula prema dvorištu, sa krova nastrešnice skoči čovek iz Misurija, oprčša štalu i s druge strane se približi rančerskoj kući. U međuvremenu je skinuo kapuljaču.

U trenutku kad je Sintija zakoračila na stepenice trema, maršal je već bio u senci kuće.

— Udisali ste svež noćni vazduh? — upitao je tiho.

Video je kako se žena trгла.

— Ko je to?

— Donegan.

— Vi?! — Oteo se devoјci uzvik. Lagano mu je prišla bliže.

— Da, ja sam. Nadam se da nemate ništa protiv, gospođice Sintija.

Devojka se sad nalazila na tri koraka od njega i upitala šapatom:

— Kako ste stigli ovamo?

— To sam ja hteo da vas pitam malopre kod korala.

— Ja vas ne razumem.

— Nadam se da svog brata razumete.

— Svog brata? — promucala je.

— Da, svog brata, pripadnika bande ljudi s vešalima!

Rekao je to mirno, bez posebnog naglašavanja, ali je zato svaka reč bila za devojku kao udarac biča. Sintija se obazre na sve strane, a onda reče šapatom:

— Znala sam da ste vi opasni. Znala sam da ćete ga dovesti u opasnost.

— Nekada je neko morao da ga dovede u opasnost, gospođice. On je razbojnik.

Devojka obori glavu.

— O tome vam ništa ne mogu reći.

— Zbog čega ste malopre išli do korala?

— Nisam bila kod...

Maršal je brzo prekide:

— Nemojte se truditi gospođice Sintija, da me obmanete. Ja sam ležao na krovu.

Na to devojka podiže glavu i prosihtla:

— Opasniji ste nego što sam mislila.

Povukao je za ruku do ugla kuće, gde su mogli neometano da razgovaraju.

— Ja sam molila svog oca — objašnjavala je devojka — da sutra ujutru odjaši u grad i govori sa su-

dijom. Angerer vas je iz mržnje napao revolverom, ja sam to videla. Bila sam gore na prozoru. Čula sam povik, izazov, a onda pucnje. Htela sam da sa ocem pođem u grad.

— I?

— Odbio je.

— Zbog čega?

— Zbog Kida. Vi ste njegovog sina tukli, a on ga voli iznad svega na svetu.

— I on bi čak dozvolio da zbog toga nedužan čovek bude obešen?

— Njegova ljubav prema Kidu nema granica, to sam vam već rekla.

— Onda on sigurno zna da Kid pripada sivolikima.

— Ne, ne verujem da to zna.

— A kauboji?

— Oni ništa ne znaju.

— Hoćete li time da kažete da ljudi koji su sa njim jahali ne pripadaju momčadi sa ranča?

Sintija odmahnu glavom.

— Ne, ja ih čak i ne poznajem.

— I tvrdite kauboji ni o čemu nemaju pojma?

— Ne, ne verujem. Kid, kad god jaši sa ostalima, daje viski. Eto, kada se Kardivik vratio iz grada, Kid mu je dao burence iz ostave.

Šta sme da veruje ovoj ženi? pitao se Vajat. Da li je moguće da kauboji doista ništa ne znaju o tome šta se na ovom imanju dešava?

— Kako stižu oni drugi ljudi ovamo?

— Ne znam. Ja uopšte ništa ne znam mister Donegan.

— Hoćete li da mi ispričate, da ljudi dovde lete kroz vazduh da bi se tu na imanju snabdeli konjima?

— Ništa neću da vam pričam. Ne znam prosto odakle ljudi dolaze. Možda stanuju u okolini na obližnjim malim farmama, pa put do našeg ranča mogu da prevale pešice. Možda i nemaju svoje konje. Inače, ne vidim razlog zbog čega bi se služili našim.

— Najvažnije je da na to vaš brat pristaje. — On uostalom i ne pristaje, on nam naređuje.

— Šta hoćete time da kažete?

— Hoću time da kažem da svaki šerif u Arizoni, Kolorada i Novom Meksiku zna da veliki vođa razbojničke družine ljudi s vešalima jaši belu kobilu.

— To nije istina.

— Utvrdiće se šta je istina.

— Šta hoćete vi? Pa kobila je ovde u koralu.

— Naravno, stoji u koralu, zato što sam je ja tu doveo.

— Vi?

— Da, ja. Onda je ukratko obavestio kako je pobeo iz zatvora i stigao ovamo. — Ukoliko mi ne verujete, odmah ću vam dokazati. Uhvatio je devojkicu za ruku i odveo do mesta gde je sakrio konja koga je uzeo iz konjušnice u Rubiju.

U savani je bilo tiho. Blag povećtarac talasao je površinu potoka i lišće žbunja. Zvezde na nebu su počele da blede. Mlada devojkica stajala je oborene glave ispred Vajata.

— Ko ste vi? — upitala je žustro.

— Ko je vaš brat?

Podigla je glavu.

— Ja sam vama već rekla šta znam. Kako se Kid povezao sa tim ljudima nije mi poznato. U svakom

slučaju, povezan je već izvesno vreme sa njima. Ja sam tek pre nekoliko nedelja primetila da nešto nije u redu, kada sam čula da noću ustaje i napušta kuću. Te kritične noći osećala sam se loše, nisam mogla da spavam i posmatrala sam dvorište. Došao je kući tek u zoru. Možda bih ja to brzo zaboravila. Ali se to posle nekoliko dana ponovilo, pa sam počela da ga pratim. Nestao je kao da je u zemlju propao. Prišla sam koralu i ustanovila da nedostaje nekoliko konja. Možda ne bih uopšte lupala glavu time da nije nedostajala i bela kobila.

— Zna li gde je poslednjih nedelja bio vaš brat? Mislim u vreme kad ga nije bilo na ranču?

— Ne, ne znam — uzvratila je.

Kid Horker doista znači poslednjih nedelja nije boravio na imanju. Da li je taj čovek vođa sivolikih? Zar je taj arogantni, hladnokrvni čovek onaj toliko traženi opaki vođa bande? Stas mu je isti kao i Ajka Klantona. To je maršalu odmah palo u oči kada ga je video u Rubiju.

Imao je čak iste žute oči kao Ajk Klanton.

Devojkica ponovo obori pogled i reče tiho:

— Ja znam da on nije dobar čovek. Ranije je bio samo obesan, a onda postao kockar — hazarder. Prokockao je konačno očev novac. No, jedno je uvek umeo odlično: da gospodari ljudima. Znala sam da će nam svima doneti nesreću. I otac to zna. Međutim, on na sve to ćuti, jer ima grižu savesti, zbog toga što je sa Kidom postupao kao da je princ, a sa mnom kao da sam služavka. —

U devojčinih rečima osećalo se ogorčenje. Nastavila je: Iako je on moj brat, ja ga ne poznajem dobro. No, poznajem ga ipak dovoljno da znam da nije onaj za koga ga vi smatrate.

Vajat joj priđe bliže, uhvati za ruku i privuče.

— Sintija, ja već mesecima gonim jednog razbojnika koji krstari ovom zemljom kao fantom. To je najprevejaniji i najopasniji zločinac za koga sam ikad čuo. On je...

Devojka žustro podiže glavu.

— Ne morate mi ništa pričati. Ko- načno i ja živim u Sjedinjenim Državama. I mi isto čitamo novine i čujemo novosti od putujućih trgovaca i poznanika. Ja znam da šerif Vajat Erp vodi ogorčenu borbu sa družinom sivolikih. Ali Kid...

— Kid jaši belog konja. Kobila najčistije rase. Pojavio se ovde pre nekoliko sati sa kapuljačom zločinačkog saveza i sa sedmoro ljudi, koji su takođe nosili oznake sivolikih.

— Ali to je nemoguće — uzviknula je i podigla obe ruke — Mi smo ovde u Rubiju, na meksičkoj granici. A banda ljudi s vešalima mora da je negde kod Tombstona ili u Takstonu, pa možda i na Crvenom jezeru.

— Ili u Santa Fe — dopuni je maršal. — Možda u Dodž Sitiju, u Koloradu, gore u Stenovitim planinama. Gde sve ne, gospođice Sintija. Zašto onda ne i Horker ranču?

Na jednom je uzmakla korak unazad i ponovila pitanje:

— Ko ste vi?

— Ostavljam to vašoj oštroumnosti da utvrdite — odgovorio je kratko, odvezujući konja.

— Vi niste skitnica Donegan, kako ste se predstavili kada ste stigli na naš ranč.

— Ne, skitnica Donegan svakako nisam. — Kada je povukao uzde da krene, bleđa svetlost poslednje zvezde osvetli mu lice. Devojka pritisnu ruke na slepoočnice i gotovo kriknu:

— Sad znam! Vi ste Vajat Erp!

Maršal je gledao ćutke. Iako se u prvom trenutku uplašeno trgla i počela da uzmiče, sada je pohitala i stala ispred njegovog konja.

— Vi ste Vajat Erp! Maršal koji goni sivolike! Kako ste stigli ovamo na naš ranč?

— To nije bilo naročito teško, gospođice Horker. Svuda gde su bili sivoliki video sam konje sa žigovima većeg ranča. Na Crvenom jezeru, kod Santa Fe, u Naku.

— Ne!

— Na žalost da, gospođice Horker.

Devojka je osetila gotovo fizički bol zbog toga što je sada oslovljava tako zvanično.

— Slutila sam da ćete nam doneti nesreću. Znala sam još od prvog trenutka. Kada sam videla da ste porazili Kardvika, shvatila sam da niste običan kauboj.

— Ako je vaš brat vođa sivolikih, on je to isto morao da zna, jer me dobro poznaje — dodao je maršal. — Kako mu je samo bilo stalo da me vidi obešenog! Da i ne pominjem da je pokušao da me zverski ubije u zatvoru u Rubiju.

Sintija je neko vreme ćutala.

— Šta ćete sada činiti?

— Ono što i do sada. Tražiću razbojnika koji vodi zločinački savez

sivolikih, čoveka koji vodi najopasniju i najgoru zločinačku organizaciju, koja je ikad postojala u Sjedinjenim Državama.

Rekavši to, okrenuo je konja i odjahao.

Žena je gledala za njim sve dok se nije izgubio u savani.

Pola sata kasnije maršal se vratio na ranč. Sklonio je konja, obišao kaubojsku kuću, otvorio vrata i stupio u spavaonicu.

Nije bilo prazne postelje, izuzev njegove. Svi kauboji su bili tu. Zastao je ispred Kardvikove postelje.

— Hej, nadzorniče!

Ovaj se bunovno uspravi.

— Šta se dogodilo? Ah to si ti, Donegan! Ostavi me na miru. Umoran sam. Osećam još uvek viski u kostima. — Onda se naglo okreuno i skočio sa postelje. — Donegane, kako si dospeo ovamo?

Sada su se i ostali probudili.

— Palite svetlost! — vikao je nadzornik.

Vajat je držao svoj revolver u ruci a leđima se naslonio na vrata prema dvorištu.

— Nikakvog svetla!

Žagor koji je nastao brzo se utišao.

— Slušajte me dobro, ljudi! Moram nešto da vam kažem. Moje je ime Erp, Vajat Erp. Došao sam na ovaj ranč jer tražim jednog zločinca. Već mesecima sam za petama vođi bande ljudi s vešalima, za koga ste verovatno već čuli...

Govorio je pet minuta, a onda su kauboji shvatili.

Kardvik prošaputa:

— To je luda stvar. Napred, mom-

ci, mi smo naravno, na maršalovoj strani. Drugog nema! Ko ne deli moje mišljenje, osetiće moje pesnice.

Drugačijeg mišljenja nije bilo.

Kauboji su se u najvećoj žurbi obukli i naoružali. Kroz zadnji prozor napustili su spavaonicu, kako ih iz rančerske kuće ne bi videli, a onda se popeli na krovove štala i šupa.

U poslednjem trenutku!

Samo što je i poslednji zauzeo busiju, kada se iz daljine začu topot kopita.

Sedam jahača! Pri odlasku sa Kidom Horkerom bilo ih je osam. Maršal je dobro znao ko nedostaje.

Kid Horker se nije vratio, ali ne zbog toga što nije imao konja. Mogao je da uzme onog koga je Vajat ostavio.

Razbojnici su smestili konje u korral, stali kraj ograde i piljili u belu kobilu.

Ako slučajno neko od kauboja nije baš poverovao u maršalove reči, sada je pri pojavi ovih ljudi pod kapuljačama bio uveren.

Kada je poslednji razbojnik oprezno zatvorio ogradu, maršal se uspravi i otkoči revolver.

— Ruke u vis, ljudi!

Sedam sivolikih se ukopalo u mestu.

— Ruke u vis! ponovi maršal metalnim glasom. — Ovde stoji Vajat Erp. Ako se ne predate bez borbe, bićete nemilosrdno postreljani.

Sivoliki su lagano dizali ruke

Vajat skoči sa krova nastrešnice, a odmah za njim počeo da skaču sa krovova kauboji i opkoljavaju razbojnike. Međutim, ni jedan od njih se nije usudio da priđe bliže zločin-

cima sa kapuljačama. Prišao im je maršal, oduzeo oružje, vezao ih i poveo pešice u Rubi.

Kardvik ponudi maršalu pomoć.

— Daću vam tri čoveka, mister Erp.

Čovek iz Misurija odbi uz ljubazan osmeh.

— Hvala, Stan, sve će biti u redu.

Uzjahao je sivca, poveo i drugog Vaterlendovog konja i terao razbojnice ispred sebe. Svima su ruke bile vezane na leđima. Kao meru predostrožnosti Vajat ih je i međusobno vezao lasom.

Toliko su bili uplašeni, da nikome od njih nije palo na pamet da pokuša bekstvo.

U Rubiju su svi stanovnici koji rano ustaju — bili ne malo iznenađeni, kada su na sred ulice ugledali sedmoricu vezanih ljudi koje vodi jedan jedini jahač.

Šerif, koji je upravo razgovarao sa gradonačelnikom o bekstvu zatvorenika, zgrnuto je posmatrao grupu.

— Eno ga dolazi!

Vajat zaustavi konja pred konjušnicom i naredi razbojnicima da stanu.

Kada je stari Vaterland izašao na ulicu i dobio od maršala odobrenje, doviknuo je šerifu:

— Zar još niste shvatili ko je ovaj čovek, mister Barou?

— Šta znači, ko je ovaj čovek, pa on je...

— On je Vajat Erp, maršal Erp!

Zatvor u Rubiju nije bio dovoljno veliki da primi sedam zatvorenika. Uostalom, trebalo je prvo popraviti vrata i bravu. Vajat je svakog dobro

pogledao, međutim, ni on, a ni šerif, nikog od ovih ljudi nisu poznavali.

Niko od zatvorenika nije hteo ništa da kaže o Kidu Horkeru. Čitali su kao zaliveni.

Bilo je negde oko pola deset, kada su se na kraju uzane uličice, odmah uz šerifovu kancelariju pojavila tri jahača. Kliznuli su sa konja i prebacili uzde preko prečke.

Ljudi na ulici uplašili su se smrtno. Sva trojica su pokrila lice maramama i navukla šešire na čelo.

Sivoliki!

Jedan od njih ostao je da stoji na uglu, dok su se ostala dvojica hladnokrvno smestila na drugoj strani u udubljenju vrata.

Samo šest minuta kasnije Vajat Erp je napustio šerifsku kancelariju i stupio na trem.

Istog trenutka iz udubljenja vrata na suprotnoj strani izlete razbojnik i opali. Metak prozvižda pored levog maršalovog uha. Maršal se bacio na zemlju. U padu je potegao svoj „bantlaju” specijal. Prvog napadača je metkom skinuo sa trema, a drugog pogodio u desnu ruku.

Tu je, međutim, bio i treći čovek, krupan i plećat, u sivom odelu sa žutim rukavicama na rukama. Stajao je Vajatu iza leđa. Bez opomene je skočio napred i pucao. Istvorenje je odjeknuo pucanj iz još jednog oružja, koga je Vajat dobro poznao.

Napadač iz zasede teško pogođen pade. Sa trema krčme „Žuta koza” udaljene dvanaest jardi stajao je uspravljen u crnom odelu Dok Holidej.

Dok se barutni dim polako razilazio, Vajat priđe ranjenim razbojnicima i oduze im oružje. Izgleda da je najteže bio povređen, onaj na koga je Dok Holidej pucao. Skinuo mu je sivu maramu sa lica i ugledao pred sobom mrtvog Kida Horkera.

Vajat podiže oči i srete pogled kockara. Pokazao je na poginulog zločinca.

— Znate li ko je to bio, Dok?

— To je bio čovek, koji bi vas verovatno ustrelio da sam ja ispio brendi koji sam naručio.

— Vi ste, izgleda, upravo stigli?

— Pre pet minuta.

— Prema tome, ne znate ko je čovek koji ovde leži?

— Šivoliki, a to je dovoljno.

— Možda i više, Dok. To je Kid Horker, sin jednog rančera iz okoline. On jaši rasnu belu kobilu i nije isključeno — da je on taj koga mesecima tražimo — vođa sivolikih!

Holidej je puneći kolt uzvratio:

— Na žalost u zabludi ste, Vajate. Vođa se krije negde sedamdeset milja istočno od Rubija. Mislim negde u blizini Tombstona. U ovom trenutku bio je apsolutno sprečen da dojuri ovamo i puca na vas iz zasede.

— Ne shvatam vas baš najbolje...

— Tu i nema mnogo šta da se shvati. Naš vrli prijatelj se pojavio jedne večeri, pošto ste vi napustili grad, u ulici Alen. Mali Teri Litko, koga je Luk pustio na slobodu, bio je sa njim i još pet drugih momaka. Sve su nosili kapuljače. On, naravno, kapuljaču sa crnim vrhom. Pucali su kao divlji na „Kristal palas”, jer su videli da smo Luk i ja tamo ušli.

Istrčao sam na ulicu i odgovorio vatrom. Pogodio sam baš njega. Znam pouzdano. Na žalost, nismo uspeli da sprečimo vođu da umakne. Ostale je Luk strpao iza katanca.

KRAJ

**SVAKOG DRUGOG
ČETVRTKA**

**NAJLEPŠE
LJUBAVNE PRIČE**

SVETSKI HIT
SVETSKI HIT

ZLATNI

KUPIDON

SVAKE SUBOTE

VAJAT ERP

**AVANTURE LEGENDARNOG ŠERIFA DIVLJEG
ZAPADA**

SREBRNA ZVEZDA

svake druge srede u svim kioscima

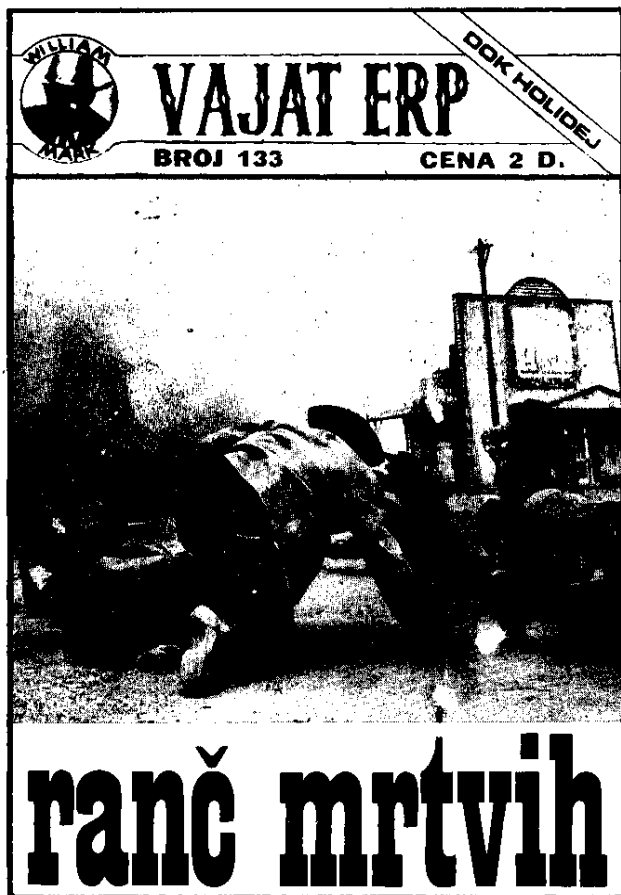

SREBRNA ZVEZDA

svake druge srede u svim kioscima

ČITAJTE SLEDEĆI ROMAN

SVAKE SUBOTE
NOVA SVESKA!
64 STRANE - 2 DINARA!

Izdaje i štampa NIP „FORUM“, Novi Sad, Vojvode Mišića 1. Odgovorni urednik: Svelozar TOMIĆ. Izbor i kreacija: D. MILOSAVLJEVIĆ. Pretplata za 3 meseca 26 dinara, za 6 meseci 52 dinara, za jednu godinu 104 dinara. Za inostranstvo cene su dvostruke. Uplaćivati na žiro-račun 657-1-255 sa naznakom za „Vajat Erpa“.

27. novembar 1971.